

Apokalipse

Eŋ urzi k'ono dōŋ kun t'oone adda mattup ettiyo

Ette mattup ki Zaŋ wede zina k'Isa Almasi yi riiŋe. Suldī dōŋ pay yi riiŋe eŋ yi'ni wulle wo yi'n illiga adda munda i-d'iido aa suniye. Adda mattup ette Zaŋ y'an d'eеле kooke a kane dōŋ i ziipe addaŋ a Isa, kono ti kaaga geŋ duwo an'ni dibire baadaŋ. Injino y'an rootiyo an aa seeda zakidi bini onniyo k'ita, wo an di zaape elkiſadaŋ a Isa.

Adda mattup ette i d'ede suldi ede kine in di'n suune: Ki poone'ŋ, kane siitandani an naabiya adda duniya ette, injino kane dōŋ i ziipe addaŋ a Isa geŋ an t'oona dabar baadaŋ, bini dōŋ oŋgoŋ ti diinayan duwo an ti'n t'ida. Ki sirwe'ŋ, Isa yon Galmeega, kane dōŋ pay i ti toogiyio k'ollige k'ono Raa geŋ y'an di'n ceera. K'aduwē'ŋ, Raa yi yi boohiyo munda wede yi ruute y'an t'ela a kane i ziipe addaŋ a Isa, wo a jiire a kane dōŋ duwo an ti'n ūide kono yode.

Zaŋ yi wulle soŋ suldi dōŋ aana a onniyo k'ita. Isa y'a ceera Meeda siitandani ti maleekiyagutú ti kane dōŋ pay illiga onamtú, wo yi-ti'n sebba adda baala k'uwoo. Aame geŋ i d'isa kandaane aware, siido aware, geeger aware wo Raa ti Galmeega Isa an di lekka adda ti kane dōŋ pay illiga onamaŋ.

Sulđi dōŋ Isa Almasi yi gizite a Zaŋ

¹ Mattup ette ti kaza a sulfi dōj Isa Almasi y'an iisiba ita a dōj naabadí. Raa yi d'ele ono ej a Isa Almasi kono y'an t'oodiba ita an di suune munda wede aana goppon. Kono k'inokino Isa Almasi y'a igibe maaleekayí ki tukki Zan wede naabadí, kono munda ej yi di ti y' kize. ² Man Zan y'an di gizite a duwo sulfi dōj pay maaleeka yi gize, y'ede: «Ki kotto ej ono Raa, wo gen yode Isa Almasi batum yi kaza ono gen derec.»

³ Uñsuwo a wede i gariya wo a dōj ollige ono dōj Raa y'igibo adda mattup ettiyo. Uñsuwo a dōj ollige ono dōj an riiñe enño wo an aa seedu gen me. Gen kun suuno koduwo sulfi ej peedadan goppon a t'isa.

Toose ki Zan

⁴ Mattup ette i raaniya nuñ Zan. Toose a kune dōj ogiyo ti suma k'Isa a geegiryagi sarat ki siido k'Aazi*. Beeko ti toose i koona eggun t'urzi Raa, yode wede t'ume duniya t'a t'eesa botto too, bini aŋki wo bini onniyo k'ita ton yon ede. Wo kane undiyagi dōj sarat ki Raa a daana kaakido mozikadí genño ton, an un elo beeko ti toose. ⁵ Yode Isa Almasi wede i ziifa zakidi a urzi kazita k'ono Raa, y'un elo beeko ti toose. Yode wede i bilde ki poone ti diine dōj unto, yon Mozigo mozagi a siido pay.

Yon y'inni giyye, y'in di'n udde t'adda k'oldiko t'urzi puuzadí ibi. ⁶ Yon mozigayin wo kine donzí, y'in di'n ize kine dōj sedeke ki Meegí

* **1:4 1.4 Siido k'Aazi:** I-kaza siido soo adda siidiyagi pay ti kaaga dōj Romeñ ga-dukke, aŋkenño tod'te a kese peedo k'ooriyo ki siido Turki.

Raa. Injino tamma ti moziko a koone a yode ki daayum. Eyye. ⁷ Kun wollo, y'ettiyo adda dondari. Wede tuuku tonj y'a yi wolla, ise doŋ i y' girbe t'aryagi tonj an di y' wolla. Ita duwo pay adda duniya an dillita an d'öola kono yode. Genj ki kotto a t'isa! Eyye. ⁸ Galmeega Raa y'a ruute, y'ede: «Nuŋ sundó Alpa wo Omega. Nuŋ Raa toogadó t'a jiire pay, nuŋ wede t'ume duniya t'a t'eesa botto too, bini aŋki wo bini onniyo k'ita tonj nuŋ ede.»

Zaŋ i-d'iido munda aa suniye, y'a wulle Isa

⁹ Mattup ette un raanjiya nunj Zaŋ leemagunj, nuŋ ti kune in lekkiyo kettiyo kaŋ soo t'Isa. Kine in dabirsa kaŋ soo wo in seeda zakidi a urzi k'Isa me, yonj mozigo kine pay. Wo nunj an ti'n zidse a siido ere a diine k'ahu sundutú Patimos, kono an'de n'ize ulsu ni kazita ono Raa, wo ni gizite urzi wede cferec Isa y'o iidiba ita. ¹⁰ Onniyo soo, onniyo Dumas maŋ, Unde Raa ti-t'ûune adda k'addó, sanj ki daaró n'a illiga golla awwa ti rootiyo aa ti parre, ¹¹ ti d'eesiyo: «Munda wede ki wolliyo enj, ki ti y' raanja adda mattup, wo mattup gette k'an t'agiba a doŋ ogiysito ti suma k'Isa i lekkiyo a geegiryagi sarat: a Epez, a Simirn, a Pergam, a Tiyatir, a Sarde, a Piladelpi wo a Lahodise genŋno.»

¹² Aame n'illiga injino maŋ, n'a gilde daaró n'a wolle o rootiyo wee wee. Maŋ n'a wulle pitila sarat ki dap[†]. ¹³ Wo a diine pitila sarat gette, ni wulle munda i deeyiso aa wedusu yi t'usso

[†] **1:12** 1.12 Pitila ki dap: I-kaza munda aa gooro ki dap i-d'ede garziŋa ti pitila eego eego.

kalle sohuru i d'argu a dontsali, wo ser ki dap y'a-zidde lañkaya. ¹⁴ Ilali k'eedí tuwardi kar aa kaawa, edayí i d'omilte aa uwwo. ¹⁵ Zonjdí aa maala teezowo an ti t'ele adda k'uwwo i d'oggirso döfddot, golladí i surriyo aa ooye y'okko. ¹⁶ A beezí k'ammade moldsali sarat, wo ti bizí i d'adsiya kasigara kesiyagutú sirwanj pay korbe robbing. Ume k'edayí i rala aa peedo ti ziida.

¹⁷ Aame ni y' wulle manj, n'a iire a zonjdí aa n'inda, manj y'a-ti ziipe beezí k'ammade a tuddó wo y'o di ruute, y'ede: «Kee k'orgide ye, nun wede ki poone wo k'ita toŋ nuŋ. ¹⁸ Nun wede ni lekkiyo zeere, wo nun wede ti kaaga n'a inda wo n'a bilst, ankenj ni lekkiyo zeere ki daayum. Nun oo d'ede toogo a tukk'unto wo a tukk'ume ki dōŋ i t'inda. ¹⁹ Iŋkino manj munda wede ki wulle genj, pay ki ti y' raanja. Munda wede ki wolliyo ankenŋo wo wede aana k'ita toŋ, ki ti y' raanja pay. ²⁰ A moldali sarat dōŋ ki wolliyo a beezó k'ammade wo ti pitila sarat ki dap ej, k'ollo n'a di t'oodo itadaŋ. Moldali dōŋ sarat ej, i-kaza maaleekiyagi sarat dōŋ Raa y'igibe ki boohiyo dōŋ ogiysito ti suma k'Isa a geegiryagi sarat genŋo. Wo kane pitila sarat genj, i-kaza dōŋ ogiysito ti suma k'Isa a geegiryagi sarat genŋo.»

2

Mattup a dōŋ ogiysito ti suma k'Isa a Epez

¹ «Ki raanja a maaleeka wede i boohiyo dōŋ ogiysito ti suma k'Isa a geeger k'Epez: Kun ollo, ej ono ki nun wede i seedu moldsali sarat a beezó k'ammade wo ni-sooru adda diine pitila

sarat ki dap, ni rootiyo, n'ede: ² "Nuŋ ni ti suune lekkiyagun te, wo naabaguŋ ere ooŋe gette kun a seedü zakidi, wo ni suune kun an k'ooliyo urzi ye a dɔŋ bundidi an di lekke a diinaguŋ me. Gen kun ti'n niime kane dɔŋ an'de kane dɔŋ zina k'Isa, kaciŋ kane dɔŋ zina ye. Inkino kun di'n zuune kane dɔŋ lohito k'ono. ³ Kune kun seedü zakidi a urzi zaapu k'adde a Isa, kun dibire kono kun umbe a sundó wo kun ki t'isse ye. ⁴ Wo de eŋŋo munda wede kun ize wo nuŋ addó i ki dehu ye me: Kune aŋkeŋŋo kun ki n' giyye aa t'ume k'eesiyo ye. ⁵ Kun el̄ko ume wede kun t'iire me, kun di kama lekkiyagun wo kun t'ambo naabaguŋ ere ki poone, wo aame kun ti tuuga ki kama lekkiyagun maŋ, n'a t'amba pitila t'umatú me. ⁶ Wo de eŋŋo munda wede beehiye kun ize me: Kune naabo ere kane dɔŋ sundan̄ Nikolayit* an isiyo gette, kun ti giigira aa nuŋ ton ni ti giigira. ⁷ Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ, yollo kofuwo ono dɔŋ Unde Raa t'an rootiyo a dɔŋ ogiysito ti suma k'Isa me. A dɔŋ i jiira maŋ, n'an t'ela an d'ooma iŋŋi k'undumu wede i d'eliyo lekkiyo, yoŋ gen adda jenne ki Raa."»

Mattup a dɔŋ ogiyo ti suma k'Isa a Simirn

⁸ «Ki raanja a maaleeka wede i boohiyo dɔŋ ogiyo ti suma k'Isa a geeger Simirn: Kun ollo, eŋ ono ki nuŋ wede ki poone wo k'ita ton nuŋ, wede n'a inda wo saŋ n'a bildə, ni rootiyo, n'ede: ⁹ "Nuŋ dabaraguŋ ni ti suune ti daayisaguŋ te,

* **2:6 2.6** Doŋ sundan̄ Nikolayit: Kane dɔŋ i ziipe addaŋ a Isa ti kaaga wo an diine dooyiso ere oldo ki Nikolayus, dooyiso gette t'a ti'n lisde duwo t'urzi wede cferec ki daaniya k'Isa.

wo ki too maŋ a urzi Raa kune'ŋ ki laale. Nuŋ ni suune kalfita ere an unni kalfita te. Doŋ an rootiyo iŋkino geŋ an'de kane Yawudiyagi, kaciŋ Yawudiyagi ye[†], kane ogiyo ki doŋ ge dooyiso suldi Meeda siitandani. ¹⁰ Kun orgide ye a dabar ere un etto te. Kun ollo, Meeda siitandani t'un di'n naama, doŋ baadaŋ ti diinaguŋ ti di'n oba daŋgay, wo duwo an un di'n dabira k'onniyto suma koomat. Kun a soodo zakidi a urzi zaapu k'addugun a Isa, ise un iido unto toŋ maŋ, wo nuŋ n'un di t'ela kadumul ki doŋ i ceeriyo, tote gette lekkiyo ere ki daayum. ¹¹ Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ, y'ollo koduwo ono doŋ Unde Raa t'an rootiyo a doŋ ogiysito ti suma k'Isa me. Kane doŋ i jiira maŋ, unto ere ki sirwe t'an ki'n seeda ye."»

Mattup a doŋ ogiyo ti suma k'Isa a Pergam

¹² «Ki raanja a maaleeka wede i boohiyo doŋ ogiyo ti suma k'Isa a geeger Pergam: Kun ollo, eŋ ono ki nuŋ wede a beezo kasigara kesiyagutú sirwaŋ pay korbe robbon, ni rootiyo, n'ede: ¹³ "Nuŋ ni y' suune umaguŋ wede kun di lekkiyo me, yon geŋ ume kaakido Meeda siitandani. Wo kun di lekkiyo kettiyo a suma nuŋ, kun ki giigira ye urzi zaapu k'addugun a nuŋ me, ise aame Antipas wede i ziida zakidi a urzi kazita k'onamó an y'iide di kune, a ume wede Meeda siitandani ti lekkiyo toŋ maŋ. ¹⁴ Wo de enŋo munda wede

[†] **2:9** 2.9 Doŋ an'de kane Yawudiyagi, kaciŋ Yawudiyagi ye: I-kaza kane Yawudiyagi t'ume k'ehiyadan to wo de an ti tuuge k'ollige k'ono Raa wo kane ki yode ye, geŋ iŋkino an t'ize Yawudiyagi doŋ ki kotto ye.

kun ize, wo nuŋ addó i ki dehu ye me: Di kune i d'ede dōŋ ede, kane geŋ an daaniya urzi wede Baalam yi dooyiso, yode geŋ yi-di t'elite ono a Balak y'an t'ekke ikka a dōŋ k'Izirayel, kono an d'aadi sey wede an ele sedeke a longayi wo an d'ooli tuddan̄ k'isiyo boliyo‡. ¹⁵ Wo sonj di kune i d'ede dōŋ ede kane an daaniya dooyiso ere ki dōŋ sundan̄ Nikolayit. ¹⁶ Kun ti kama lekkiyagun̄, para maŋ nuŋ goppoŋ ni kama ki tuddugun̄, dōŋ geŋ n'anni d'eyya ti kasigara ere adda ti bizó. ¹⁷ Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ, y'ollo koduwo ono dōŋ Unde Raa t'an rootiyo a dōŋ ogiysito ti suma k'Isa me. A dōŋ i jiira maŋ, n'an t'ela an d'ooma ombo ere ombide sundutú mann, wo a kane geŋ wede tuuku toŋ ni di t'eela sey wehilu tuware, raanya eego suma aware wenda soo toŋ yi k'aane yi ki ti suune ye, a ti suune wede ni ele d'aŋjal.”»

Mattup a dōŋ ogiysyo ti suma k'Isa a Tiyatir

¹⁸ «Ki raaŋa a maaleeka wede i boohiyo dōŋ ogiysyo ti suma k'Isa a geeger Tiyatir: Kun ollo, eŋ ono dōŋ ki nuŋ Ulo Raa, edayó omilte aa uwwo wo zoŋdó aa maala teezowo i d'oggirso doddot, ni rootiyo, n'ede: ¹⁹ “Nuŋ ni suune lekkiyagun̄, geyyisaguŋ, zaapu k'adduguŋ a Isa, naabaguŋ ere ki noogiyo duwo wo a seedfuguŋ ere zakidi a urzi zaapu k'adde a Isa. Nuŋ ni suune naabaguŋ ere kun isiyo aŋkenŋo ette, i jiire ere t'ume k'eesiyo. ²⁰ Wo de enŋo munda wede kun ize wo nuŋ addó i ki dehu ye me: Kune

‡ **2:14** 2.14 Kun wollo adda mattup ki Nombire 25.1-2; 31.16.

kun t'ooliyo Zizabel erewo ere t'ede tod'te nebi ti kazita ono Raa. Kaciŋ d'oŋ naabadó ti'ni daggiya, ti di'n dooyiso kono an t'ette a isiyo boliyo, wo an d'aadi sey wede an ele sedfeke a longayi. ²¹ Niili peedo booloŋ kono t'a-kime lekkiyatú, wo de ti ki dehu ti ki kime lekkiyatú ere a urzi boliyo ye. ²² Injino manj n'a ti sedd'a eeni ekk'onŋgali ti d'oŋ isiyo boliyo ti tote me an di dabira baadan, wo de a ki t'isa injino ye aame kane an ti gima lekkiyadaŋ ere oldo an isiyo t'urzi tote gettiyo manj. ²³ Wo iŋŋitú toŋ n'a ti'n t'ida, injino manj d'oŋ pay ogiysito ti suma k'Isa an di suuna nuŋ wede ni suune elkiyo wedusu ti munda wede addí i dehu. A kune'ŋ wede tuuku toŋ ni di t'ela munda a naabadí ere y'ize y'ize.

²⁴ Wo kune d'oŋ a Tiyatir, kun ki diine ye ita dooyiso ere oldo gette, wo kun ki duuye ye suldi d'oŋ an'ni waaku suldi ombide ki Meeda siitandfani meſ. Injino nuŋ di rooto: A kune attidi ti doolo n'un ki zaape ye baa. ²⁵ Wo de dooyiso ere kun uune gette kun aa soodo zakidi bini aaniyadó.

²⁶⁻²⁸ A d'oŋ i ziida zakidi a naabadó bini d'anju wo an jiira manj, n'an t'ela toogo ere nuuno batum n'uune ti bey Meegó, n'a ti'n zappa mozagi ekk'ita duwo pay, an di'n dokka ti toogo ki dalka maala, an di'n kossita aa an kossiyto bonjali lee, wo soŋ n'an t'ela moole biza soohe.

§ **2:24** 2.24 Suldi ombide ki Meeda siitandfani: Kane gen dooyiso ere oldo ki Zizabel, t'ede tod'te nebi kaciŋ nebi ye. Dooyiso ere ombide gette i ti suune kane d'oŋ i duuye d'anŋjal.

29 Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ, y'ollo koduwo ono dɔŋ Unde Raa t'an rootiyo a dɔŋ ogiysito ti suma k'Isa me.”»

3

Mattup a dɔŋ ogiyso ti suma k'Isa a Sarde

1 «Ki raanja a maaleeka wede i boohiyo dɔŋ ogiyso ti suma k'Isa a geeger Sarde: Kun ollo, eŋ ono ki nuŋ wede o d'ede undiyagi sarat ki Raa wo moldali sarat, ni rootiyo, n'ede: “Nuŋ ni ti suune lekkiyaguŋ te, sunduguŋ ti môolo aa kune zeere a urzi Raa me, kaciŋ kune aa unto. **2** Kun t'onno, kun a soodo zakidī a zaapu k'addugunj a Isa, kono rippani zaapu k'addugunj donj a guute genj an a-ki ti t'inda ye. Derec ni wulle maŋ, lekkiyaguŋ a ðaana Raazó gette a ki t'íide ye a munda wede Raa yi dehu me.

3 İnkino kun elko a ono dɔŋ an un i duuye wo kun illiga genño. Kun'ni booho beekiye wo kun di kama lekkiyaguŋ. Aame kun ki t'inna ye maŋ, nuŋ n'a etto n'un di'n oora aa wede k'oogire a peedo ere tuuku kun ki ti suuna ye. **4** Wo tonj a Sarde genj dɔŋguŋ miibi ede, kallagaŋ an ki ti'n ize ganigi ye. Kane genj an t'ossa kallagaŋ tuwardi ay d'ozira kaŋ soo, kono kane an ïide an d'ozire ti nuŋ. **5** İnkino dɔŋ i jiira maŋ, an t'ossa kallagi tuwardi. Sundanj t'adda mattup ere ki lekkiyo* gette n'a ki t'ida ye, wo a ðaana Meegó Raa wo a ðaana maaleekiyagí tonj n'a rooteey eŋ dɔŋzó. **6** Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ,

* **3:5** 3.5 Mattup ere ki lekkiyo: I-kaza mattup ere sumbiyagi ki dɔŋ pay uune lekkiyo ere aware'ŋ, raanje adda.

y'ollo koduwo ono dōj Unde Raa t'an rootiyo a dōj ogiysito ti suma k'Isa me."»

Mattup a dōj ogiysito ti suma k'Isa a Piladelpi

⁷ «Ki raanja a maaleeka wede i boohiyo dōj ogiysito ti suma k'Isa a geeger Piladelpi: Kun ollo, enj ono ki nuŋ wede kamileň ni rootiyo ono dōj d'erec, a beežó kerle ki biza bumſu Dawut, ni t'ihina maŋ, wenda soo tonj yi k'aane y'a ki ti t'ippe ye, wo n'a t'ippe maŋ, wenda soo tonj yi k'aane yi ki t'ihina ye. Ni rootiyo, n'ede: ⁸ "Ni ti suune lekkiyagun te, ni suune kune toogagun baata wo tonj onamó kun di'n ziida zakidi wo sundó kun gi di zidde ye. Injino maŋ ni d'ihina biza a d'aanagun, wenda soo tonj yi k'aane y'a ki ti t'ippe ye. ⁹ Kun ollo munda wede n'an isa a dōj ogiyso ge dooyiso suldi Meeda siitandfani me, kane dōj an'de kane Yawudiyagi, kaciŋ kane Yawudiyagi ye. Kane genj n'an isa ki toogo miŋ an d'etto an dikka a d'aanagun, wo an di suuna nuŋ n'unni giyye. ¹⁰ Onamó kun i ziida zakidi t'ombiňe wo kun di'n buuhe, injino maŋ nuŋ tonj n'un di'n booha a onniyo ere ki dabar t'etto ekki duwo pay ki naamiya dōj pay a siido gen me. ¹¹ Nuŋ gopponj n'ettiyo, kun a soodo zakidi a dooyiso ere kun uune te, para maŋ kadumulagun ki dōj i jiire gette wenda ti doolo y'a t'amba. ¹² Doŋ i jiira maŋ, n'an isa aa dundulu ki seedu Boy Raazó, wo an di lekka adda ki daayum. Wo a tuddaŋ n'an di raanja suma Raazó wo suma ki geeger ere ki Raazó, tod'te Zeruzalem aware, i dīigo ti kandaane ti d'aana Raazó. Wo n'an

di raaŋa suma nuuno ere aware. ¹³ Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ, y'ollo koſuwo ono doŋ Unde Raa t'an rootiyo a doŋ ogiysito ti suma k'Iſa me."»

Mattup a doŋ ogiyo ti suma k'Iſa a Lahodise

¹⁴ «Ki raaŋa a maaleeka wede i boohiyo doŋ ogiyo ti suma k'Iſa a geeger Lahodise: Kun ollo, eŋ ono ki nuŋ wede sundó Eyye[†], nuŋ wede d'erec wo i ziida zakidi a urzi kazita k'ono Raa, nuŋ wede t'ume k'eesiyo Raa y'ikkima suldi pay geŋ ti nuŋ soo, ni rootiyo, n'ede: ¹⁵ "Nuŋ ni ti suune lekkiyaguŋ te, kune'ŋ aakede ahu doŋ ŋoyoyo ye, wehini ye. Nuŋ ni dehu kun t'ise wehini wehini, ise ŋoyoyo ŋoyoyo ɔaŋŋal! ¹⁶ Wo de kune'ŋ wehini ye ŋoyoyo ye, kune dullimo geŋ, n'a picſa leezó. ¹⁷ Kun rootiyo kune ki laale, suldi kun t'ukumte, iŋkino un iide munda kun ki dehu ye baa. Wo kune kun ki suune ye kune adda daayika, munda un k'ede ye me, kune adda dabar, koŋzayi wo bontiliŋ. ¹⁸ Iŋkino maŋ n'un d'eelo kooke, kun owol dap ere an ti t'ele adda k'uwoo i ralita wic wic di nuuno, kono kun t'isa doŋ laale ki kotto, soŋ kun owol kallagi tuwardi kun t'ossa kono kun ki lekka bontiliŋ ti sukiyaguŋ ye, wo kun a d'owol dawwa k'eda kun a yergito edaguŋ a wolla. ¹⁹ Nuŋ doŋ pay ni'ni geyyiso, n'an di rootiyo a munda wede an isiyo ulsu me wo ni di'n deeziyo. Iŋkino maŋ kun ti kama lekkiyaguŋ wo kun t'iso doŋ wehini a naabo Galmeega Isa. ²⁰ Kun ollo, nuŋ ni

[†] **3:14** 3.14 Nuŋ wede sundó Eyye: I-kaza suldi doŋ pay Raa yi ruute y'aasa a doŋzí geŋ, yoŋ yi'n ize.

t'ihira a biza bum̄bu wo ni koppiyo. Aame wede y'lliga golladó wo y'o t'ihina biza maŋ, ni-t'etta di yode ay d'oomey ti yode kaŋ soo. ²¹ A dōŋ i jiira maŋ, n'an t'ela urzi an di-koona ti nuuno a kaakido mozikadó wo ay d'ooma mozikadó kaŋ soo. Nunj tonj maŋ inkino, aame ni jiire genj n'a t'iide n'a-guune ti Meegó a kaakido mozikadí wo ay d'ombo mozikadí kaŋ soo. ²² Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ, y'ollo koduwo ono dōŋ Unde Raa t'an rootiyo a dōŋ ogiysito ti suma k'Isa me."»

4

Daryika Raa

¹ Saŋ maŋ n'a wulle sey biza bum̄bu ohine a kandaane, wo golla ere n'lliga ki poone gette aa t'o rootiyo ti parre, t'ede: «Ki-koli k'awwa keňno n'a di kizita suldi dōŋ aana goppoj.» ² A kaamíki Unde Raa ti-t'ûne adda k'addó, wo ni wulle kaakido moziko a kandaane, wo a kaakido gette wedusu y'a ti guune eego. ³ Wede i-guune genj yonj yi ralita aa mokkolo majjaanawa sundutú zasipe wo sarduwan*. Kaakido moziko gette i ti duule ti zakilsa, zakilsa gette i ralita i-ti kama bicici, teeze, aa mokkolo majjaanawa sundutú emerood. ⁴ Kaakido moziko gette dooliyo ti kaakidagi ada sire makumu pide, wo a kaakidagi genj i d'ede dōŋ deero ada sire makumu pide, konsito eego, ossiyto ti kallagi tuwardi wo a awhaŋ biibo ki dap. ⁵ Ti kaakido moziko gette

* **4:3** 4.3 Mokkolo majjaanawa sundutú zasipe wo sarduwan: I-kaza mokkolo ere majjaanawa gammilawa i ralita aa rilo.

i d'addiya omilte bi-bididi bi-bididi aa ki mizzi wo ti eddisito togom togom. A daana kaakido moziko gette pitila sarat i tooriyo baadan, wo kane pintilagi sarat gen minj undiyagi donj sarat ki Raa. ⁶ Wo sey a daana kaakido moziko gette i d'ede bar delfel aa kaynaanja.

A diine kaakido moziko gette, i d'ede seydi pide, tuddan getti eda baa ki daana wo k'ita. An ti duule kaakido moziko gette, sonj ti kese soo te soo te. ⁷ Seysu wede ki poone gen aa suwwu, wede ki sirwe aa ulo buru, wede k'aduwe ume k'edayí aa wedusu, wo wede ki pidewe aa kor t'obiyso. ⁸ Kane seydi pide gen wede soj kambarí zoot zoot, wo kambaraŋ gen ti paate t'adda i t'ûne eda baa. Didso onnú an deddiso minj: «Kamileñ, kamileñ, kamileñ yon Galmeega Raa toogadí t'a jiire pay, yode wede t'ume duniya t'a t'eesa botto too, bini aŋki wo bini onniyo k'ita tonj yonj ede.» ⁹ Gen inkino an i-d'eliyo tamma, suma wo an di rootiyo koduwo a Raa zeere yi-guune a kaakido moziko, yi lekkiyo ki daayum. ¹⁰ A peedo tuuku kane seydi pide gen an eesiyo deddiso inkino maj, donj deero ada sire makumu pide gen an di-dikkiyo ti zibbanan a daana wede i-guune a kaakido moziko, an d'ottislo a yode wede i lekkiyo zeere ki daayum, an t'oddiipe biibiyagan a daana kaakido moziko wo an d'eesiyo: ¹¹ «Eyye kee Galmeega Raazey, kee a-d'ede urzi duwo an a t'ele tamma wo suma kono toogo pay tod'te ki kee, kane sulsi pay gen ikkima kee. Kee k'an ikkima aa ki dihe.»

Mattup linyiyo ti tiibi

¹ Saŋ n'a wulle mattup lobisə liŋyiyo ti tiibi omagi sarat, eego raanjiya t'addutú wo ti dartú, a bey k'ammade ki wede i-guune a kaakido moziko. ² Saŋ n'a wulle sey maaleeka toogo yi tondiyo ti golla awwa, y'ede: «Wee wee iide a borkite tiibi eego mattup wo y'a t'ihina me?»

³ Miŋ wenda soo tonj umbo, ise a kandaane, a siido wo ti dandi siido tonj maŋ, a aane a t'ihina mattup wo y'a wolle addutú me. ⁴ Maŋ n'a iise môolo baadaŋ kono wenda soo tonj umbo a aane a t'ihina mattup wo a wolle addutú me. ⁵ Wo ti diine doŋ deero genj wede soo y'o di ruute, y'ede: «Kee k'ōole ye! K'ollo wede'ŋ ede, an yi waaku "suwwu y'uddo ti biza bumbu Ziida", t'ita mozigo Dawut, yonj yi jiire doŋ k'aduzí, yonj genj yi-borkite tiibi eego mattup a omagi sarat, wo y'a t'ihina.»

⁶ Saŋ maŋ n'a wulle Ulo Damu kanj ôhire a diine kaakido moziko, kane seydi pide ti doŋ deero genj an di ti dſuule. Ki wulle manj yonj genj Ulo Damu wede ti kaaga an ti y' wildsa. Yonj genj i-d'ede om̄ba sarat wo edayí tonj sarat, kane edayí genj undiyagi dɔn̄ sarat ki Raa yi d'akkisa k'adda duniya pay. ⁷ Ulo Damu genj y'a iide, y'a-ziida mattup gette ti bey k'ammade ki wede i-guune a kaakido moziko me. ⁸ Aame yi ziida mattup manj, kane seydi pide ti doŋ deero ada sire makumu pide genj, an di-dikke ti zibbanaj a dſaana k'Ulo Damu. Kane doŋ deero ada sire makumu pide genj, a beezaŋ munda aa kundiŋe ti banjirka ki dap boo ti suldi koddiyo eedsiyadaŋ uŋse. Kane

sulđi koddijo genj, i-kaza tondiyo ki dōj ki Raa a yode. ⁹ An d'ôoro ôoro aware, an'de: «Kee k'îide k'a t'ambe mattup ettiyo, wo k'a borkite tiibi k'a-t'ihina kono kee an ki ti wilda, wo ti puuzadá duwo t'oldikadañ k'an udde, an t'ize dōj ki Raa, duwo ti boha bumbiyagi pay, t'ita k'ono pay, a siidiyagi pay wo t'ita duwo pay. ¹⁰ Kee k'a t'ize mozigayañ wo kane dōnjá, dōj sedfeke a Raazinj wo an di koona mozagi ekki dōj duniya pay.»

¹¹ Sañ mañ n'a wulle, wo n'a illiga golla maaleekiyagi baadañ baadañ wenda yi ki ti'n k'ize ye. An di ti duule kaakido moziko gette, kane seydi pide ti dōj deero pây. ¹² An d'ôoro ti golla awwa, an'de: «Ulo Damu wede an wilda genj, yoñ toogo yi t'îide y'a-t'oone laale, suuniyo k'ono, gudire, suma, daryika wo tamma.» ¹³ N'a illiga sey sulđi pay Raa yi zippe, a kandaane ise a siido, dōj ti dandî siido ise adda k'ahu, kane sulđi pay genj an d'ôoro, an'de: «In amma wede i-guune a kaakido moziko wo Ulo Damu. A kane tamma, suma, daryika wo toogo, ki daayum.» ¹⁴ Wo kane seydi pide genj an rootiyo, an'de: «Eyye, i t'iso injkino!» Mañ kane dōj deero genj an di-dikkiyo wo an t'ottilso.

6

Borkiso tiibi a omagi zoot

¹ Sañ n'a wulle Ulo Damu y'a-burke tiibi wede ki poone, aame genj n'a illiga seysu soo ti diine seydi pide y'a ruute ti golla awwa aa eddfiso mizzi, y'ede: «K'edi!» ² Mañ n'a wulle i d'udso puzu tuware. Wede a ti gili eego'ñ ti bedige a

beezí wo an i-d'ele biibo moziko. Yoŋ genj yi jiire wo y'a injile y'a ceero sey.

³ Saŋ Ulo Damu y'a-burke tiibi wede ki sirwe, aame genj n'a illiga seysu wede ki sirwe y'a ruute ti golla awwa, y'ede: «K'edi!» ⁴ Maŋ i d'ud̄do puzu teeze boŋ. Wede a ti gili eego'ŋ an i-d'ele urzi y'a t'oofiba toose adda duniya a t'ise umbo, kono duwo an di t'ide tuddan. An i-d'ele kasigara sohoro a beezí.

⁵ Saŋ Ulo Damu y'a burke tiibi wede k'adsuwe, aame genj n'a illiga seysu wede k'adsuwe y'a ruute ti golla awwa, y'ede: «K'edi!» Wo n'a wulle i d'ud̄do puzu gammili. Wede a ti gili eego'ŋ a beezí miido. ⁶ Maŋ a diine seydi pidé genj, n'a illiga munda aa golla i rootiyo, y'ede: «Soŋko ki naabo k'onŋnu soo gette, k'a t'owila jeenu soo ki mudu wo musido jeenu adso, wo d'e egey ti toote genj zooyayaŋ ki y' kila ye, i lekko injkino.»

⁷ Saŋ Ulo Damu y'a burke tiibi wede ki pidíwe, aame genj n'a illiga seysu wede ki pidíwe y'a ruute ti golla awwa, y'ede: «K'edi!» ⁸ Maŋ n'a wulle i d'ud̄do puzu bolile. Wede a ti gili eego'ŋ sundí «Unto», wo ume ki dɔŋ i t'inda genj yi di y' daaniya. An an d'ele toogo ki tōwwo duwo ti kasigara, ti mosogo, t'urzi k'endfani wo ti seydi balda dɔŋ a siido, a kese soo ti diine kesiyagi pidé ki siido.

⁹ Saŋ Ulo Damu y'a burke tiibi wede ki paat, aame genj n'a wulle ti dandfí k'ume sedeke, undiyagi ki dɔŋ an ti'n iide kono an ziifa zakidi a urzi k'ono Raa wo an di gizite. ¹⁰ Kane an

di d'ollite ti golla awwa, an'de: «Galmeegey, kee kamileñ wo k'isiyo munda wede derec, bini woogo me k'a della k'a dekka booro wo k'a daagila puuzadey a tukki d'onj a siido pay me?» **11** Maŋ an an d'eelite kallagi tuwardi a wede tuuku tonj maŋ, wo an an di ruute, an'de: «Kun aa dello booloŋ kono zembagun ti d'onj i naabiya aa kune a urzi Raa ede, kane genj an aa ti'n iida, egguŋ t'iida maŋ, n'a-daagila kollo.»

12 Saŋ y'a burke tiibi wede ki zoot, aame genj n'a wulle siido t'a ηοηηire baadaŋ, peedo a t'ize gammilawa aa kuule, wo tere a t'ize teeze bonj aa puuzo. **13** Wo moldfali ti kandaane an d'iise soldite, aa inni tormo zeere g'eepiyo a maaye baadaŋ. **14** Kandaane a t'ilbidfa aa an lobidse raaga, wo mongali pay ti siidiyagi d'onj adda diine k'ahu t'omagaŋ an digge tunda. **15** Mozagi a siido pay, deero siido, deero k'asigiryagi, d'onj laale, d'onj toogo, kane bulagi wo d'onj boy pay an t'umbidita adda k'urmidi wo a ita zombali. **16** Wo a zombali ti mongali genj an an di rootiyo, an'de: «Kun ay di ti'n ruugi eedey, kun ay ti'n ombidi, ti daana wede i-guune a kaakido moziko wo ti daana kulkupo k'Ulo Damu. **17** Eyye, onniyo ere meeda ki kulkuwadaŋ t'iide, wo de wee wee a ôhira a daanadaŋ me?»

7

*Doŋ ki Raa dupu meeda uto ada pide makumu
pide*

1 Saŋ maŋ n'a wulle maaleekiyagi pide an t'ihirte a kesiyagi pide ki siido. An di ziida

maaye wede i baahu t'omagi pide geñño, kono y'a ki baaha a siido ye, ekk'ahu ye, ise ekk'undumu tuuku toñ mañ ye. ² Wo ni wulle maaleeka ti doolo y'ettiyo ti kese peedo ge-koliyo wo a beezi suwwo k'appuzu ki Raa zeere. Y'a idili ti golla awwa a maaleekiyagi pide doñ an an ele urzi ki lattiya siido ti ahu geñño, y'ede: ³ «Kun oolo do, kun ti'n latte ye siido, ahu wo inda me, bini ay di'n eegire doñ naabo Raazey ay an t'appiza a zumbamanj doo miñ kollo.» ⁴ Wo n'a illiga kane doñ an an t'ippiza genj, kane dupu meeda uto ada pide makumu pide, kane genj pay ti boha bumbiyagi ki doñ k'Izirayel. ⁵ Ti biza bumbu Ziida, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu Riiben, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu Gad, dupu koomat makumu sire. ⁶ Ti biza bumbu ki Azer, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu Nepitali, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu Manase, dupu koomat makumu sire. ⁷ Ti biza bumbu Simeyonj, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu Lebi, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu ki Isakar, dupu koomat makumu sire. ⁸ Ti biza bumbu Zabilonj, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu Yusup, dupu koomat makumu sire. Ti biza bumbu Benzamen, dupu koomat makumu sire. Kane pay an an t'ippiza appuzu ere ki Raa.

Doñ duuru a daana kaakido moziko

⁹ Sanj mañ n'a wulle sey doñ baadan baadan wenda yi k'aane kazadan ye, kane genj t'ita duwo pay, ti boha bumbiyagi pay, ti siidiyagi pay wo

t'ita k'ono pay. Kane genj an t'ihira a daana kaakido moziko wo a daana k'Ulo Damu, ossiyto ti kallagi tuwardi wo a beydanj an dimbo puutagi k'inda, an tamma. ¹⁰ An dollite ti golla awwa, an d'eesiyo: «Galmeegey Raa i-guune a kaakido moziko ti Ulo Damu genj, kane ay ele uttiyo me.»

¹¹ Wo kane maaleekiyagi pay an ti-dsuule kaakido moziko gette, ti doŋ deero ti seydi pidse. Kane pay genj an di dikkite zumbamaŋ a siido, a daana kaakido moziko, wo an d'uttile a Raa, ¹² an d'eesiyo: «Eyye! Tamma, daryika, suuniyo k'ono, rootiyo kofuwo a Raa, suma, toogo wo gudire, kane pay genj a Galmeeginj Raa ki daayum! Eyye.»

¹³ Maŋ wede soo ti diine doŋ deero y'a ni tunde, y'ede: «Kane doŋ ossiyto ti kallagi tuwardi genj aŋ wee wee, wo an iido ti too me?»

¹⁴ Wo ni di ruute, n'ede: «Galmee'ki nuŋ, ni ki'n suune ye, i'ni suune kee.» Maŋ y'o di ruute, y'ede: «Kane genj doŋ an uſdo t'adda dabar ere baadaŋ, an t'upile kallagaŋ an di'n ize tuwardi ti puuzo k'Ulo Damu. ¹⁵ Kono kamo an t'ihira a daana kaakido moziko Raa an i-di naabiya didſo onŋu adda boozí. Wo yonj yi-guune a kaakido moziko genj, y'anni booha. ¹⁶ Mosogo ti ki'n t'ida ye, ôrme tonj umbo. Peedſo ise malla tonj an ki'n seeda ye, ¹⁷ kono Ulo Damu a daana kaakido moziko genj y'an elsa, y'an d'an t'etta ki biza k'ahu doŋ i d'eliyo lekkiyo. Wo Raa y'an di sippa zumari k'edayanj.»

Tiibi wede ki sarat

¹ Sañ Ulo Damu y'a burke tiibi wede ki sarat. Aame genj a kandaane i d'inda kuy, peedo suma k'a ozire kubbaara sire. ² Sañ n'a wulle maaleekiyagi sarat an t'ihira a daana Raa, an an d'eele parragi sarat.

³ I d'iido maaleeka ti doolo y'a t'ihira a sirpa k'ume sedeke, a beezi banjirka ki dap. An i-d'eele suldi koddiyo baadan eedfiyadan unse, yi di t'ele a Raa ti tondiyo ere pay ki d'oñ ki Raa, a ume sedeke wede ki dap a daana kaakido moziko gettiyo. ⁴ Saa ki suldi koddiyo eedfiyadan unse ti tondiyo ki d'oñ ki Raa adda banjirka a bey maaleeka gette, i di-koliyo ki daana Raa. ⁵ Sañ maaleeka y'a t'umbe banjirka gette, yi-t'ûne ti ubali d'oñ a ume sedeke wo y'a-zibbe siido. Manj i d'ize tarkuuse, eddisito, omilte wo ɣonñirso siido.

Parragi zoot d'oñ ki poone

⁶ Kane maaleekiyagi d'oñ sarat ti parragi sarat a beezañ genj, an t'ikkima tuddañ ki baahu.

⁷ Maaleeka wede ki poone y'a biiha parre, manj goyoyo wo uwwo kalsiya puuzo a iipo siido, kese soo ti diine kesiyagi ado ki siido a t'igge, kese soo ti diine kesiyagi ado ki inda a t'igge, wo soole zeere pay a t'igge.

⁸ Sañ maaleeka wede ki sirwe y'a biiha parre, manj munda soo iñkino aa mokkolo meeda a ziifa uwwo wo an ti y' gibira adda bar, wo kese soo ti diine kesiyagi ado ki bar a t'ize puuzo.

⁹ Kese soo ti diine kesiyagi ado ki seydi d'oñ adda

k'ahu a t'inda, wo kese soo ti diine kesiyagi ado ki tookiyagi a dimbe.

¹⁰ Saŋ maaleeka wede k'aduwé y'a biiha parre, maŋ mooliso meeda i d'oggiyo dala dala aa binge t'a iiro ti kandaane, wo t'a-t'iire a kese soo ti diine kesiyagi ado ki oydayi wo ti omagi k'okko k'ahu. ¹¹ Mooliso gette sundutú Makadigi*. Kese soo ti diine kesiyagi ado ki ahu a t'ize kadigi, wo duwo baadan an t'iibe ahu genŋo maŋ, an t'inda kono kadigi mooliso gettiyo.

¹² Saŋ maaleeka wede ki pidíwe y'a biiha parre. Aame gen mundá a diiné peedo, tere wo moldali, iŋkino maŋ kese soo ti diine kesiyagi ado ki toorayan a digge. Wo kese soo ti diine kesiyagi ado ki onŋu, toorayí a digge, wo ki diddo ton iŋkino kay.

¹³ Saŋ maŋ n'a wulle kor kaŋ obiyso a kandaane wo n'a illiga ti rootiyo ti golla awwa, t'ede: «Dabar! Dabar! Dabar etto a tukki doŋ a siido pay aame maaleekiyagi ado an baaha parragan gen me!»

9

¹ Saŋ maaleeka wede ki paat y'a biiha parre, maŋ n'a wulle mooliso ti doolo t'a iiro ti kandaane a siido. Wo an i-d'ele kerle ki biza k'oldse wede aakede buldume. ² Mooliso gette t'a t'ihina biza k'oldse wede aakede buldume gen me. Maŋ i d'udsdo saa gammilawa ſirin aa saa ki baala meeda. Saa gette peedo ti kandaane ti di'n ippe, ume a t'ize zimolo. ³ T'adda saa gette i d'udsdo

* **8:11 8.11** Makadigi: Makadigi ti ono Nasaarika Apisent.

wessu a-tiipe adda siido. Wo an i-d'ele toogo aa ki otto a siido. ⁴ An i di ruute y'an ki d'ise ulsu a inda ye, a soole ye, a munda doolo tonj maŋ ye. Wo de y'an d'ise ulsu a duwo doŋ an k'ede appuzu ere ki Raa a zumbamaŋ ye daŋjal. ⁵ A wessu gen an i-k'ele urzi ki tōwwadaŋ ye, wo y'an di'n dabira dabirsa daŋjal ki tere paat. Eeniko ere y'an isa gette aa aadumu k'otto aame ti tolge wedusu. ⁶ Adda teddari paat gen duwo an di-deha unto te, wo de umbo an ki ti t'oona ye. An di deha an di-t'inda tonj, unto t'a t'omba dokki ti tuddaŋ me.

⁷ Yo wessu gen yi deeyiso aa punzigi doŋ an an ti zidde ki deyyiso, a eedí munda aa biibo ki dap wo ume k'edayí aa ume k'eda duwo. ⁸ Ilalí dokiyok aa ilali k'erayi, wo sinaní aa sina suwwu. ⁹ A giggiri munda aa saapa ki maala, wo tarkuuse kambarí aa tarkuuse puusiyagi baadaŋ ti punzigi an okko k'ume deyyiso. ¹⁰ Silmi nennelele aa ki otto. Gen ti silmi geŋno i-d'ede toogo k'isiyo k'ulsu a duwo adda teddari paat gen me. ¹¹ Wessu gen mozigayí maaleeka ki olde wede aakede buldfume, t'ono doŋ k'Eber an yi waaku sundí «Abaddon», wo t'ono Girek an yi waaku sundí «Apoliyon», i-kaza «Wede lattiya». ¹² Dabar ere ki poone i t'inqile, wo saŋ maŋ a etto dabar sire sey.

¹³ Saŋ maaleeka wede ki zoot y'a biiha parre, maŋ n'a illiga golla t'ettiyo ti kesiyagi k'omba pide k'ume sedfike ki dap a daana Raa. ¹⁴ Golla gette ti di ruute a maaleeka wede ki zoot parre a beezi gen, t'ede: «K'an t'eezo a

maaleekiyagi dōn pide, kettiso goppoŋ a biza k'ooye goole sundí Epirata gen̄ me.» ¹⁵ Iŋkino man̄ maaleekiyagi pide gen̄ an an t'iize, kane gen̄ an'ni buuhe toc miŋ ki peedo gettiyo, k'onniyo gettiyo, ki tere gen̄no wo k'ozzine gen̄no, kono ki tōwwo duwo dōn a kese soo ti diine kesiyagi ado ki siido. ¹⁶ Saŋ an o di gize duuruko asigiryagi ti punzigi, kane dupiyagi dupiyagi. ¹⁷ Gen̄ adda munda o iido aa suniye n'a wulle punzigi, wo dōn aa ti gili an d'ede saapa teezowo aa uwwo, bicici aa kandaane wo soŋ aa derwe. Awhaŋ aa eego suwwu, wo ti bohanaŋ i d'adsiya uwwo, saa wo moono ki suupire. ¹⁸ Ti suldi dōn ado: uwwo, saa wo moono ki suupire adsiya ti bizaŋ gen̄, an t'iide duwo dōn a kese soo ti diine kesiyagi ado ki siido. ¹⁹ Toogo punzigi gette tod'te adda bohanaŋ ti silmidagaŋ. Silmidagan̄ gen̄ an d'ede awhi aa mimbayi, wo ti awhan̄ gen̄no an an d'isiyo ulsu a duwo me.

²⁰ Kane duwo pay uupe i ki t'inda ti dabar ere ado ye gette, lekkiyadaŋ an ki ti gime ye a suldi dōn ulpi an isiyo ti beezaŋ gen̄ me. An ki d'ohire ye ottilso a siitandfani wo a longayi dōn an ikkima ki dap, ki maala gurus, ki toozi, ki mongali wo ki inda me. Kane longayi gen̄ an ki wolliyo ye, an k'ollige ye, an ki sooru ye. ²¹ Kane duwo gen̄ lekkiyadaŋ an ki ti gime ye a suldi dōn an isiyo aakede tōwwo duwo mirsi, kombidiko, isiyo boliyo wo oogire te.

10

Mattup ɳeŋko ohine

¹ Saŋ maŋ n'a wulle maaleeka toogo ti doolo yi ḋeegu ti kandaane tuddí tuuniyo ti dondirso, eedí tuuniyo ti zakkilsa, ume k'edayí i tooriyo aa peedo, wo zoŋdí aa uwwo baadan i daldfutu bila bila. ² A beezi mattup neŋko ohine, zindí k'ammade y'a ziipe ekki bar wo ere ki geelo a siido. ³ Y'a idili ti golla awwa aa suwwu yi môolo. Aame y'icili iŋkino maŋ, an i-ti gime ti eddfisito sarat. ⁴ Munda wede an i ruute gen ni dehu n'a ti y' raanje, wo n'ollige golla ti kandaane t'o rootiyo, t'ede: «Munda wede eddfisito sarat ti ruute gen, ki ti y' booho adda k'addá, ki y' raanje ye.»

⁵ Iŋkino maŋ maaleeka wede ni wulle yi t'ihira zindí soo ekki bar, soo a siido gen, y'a umbe beezi k'ammade ki kandaane. ⁶ Wo y'a di nüime ti suma ki wede i lekkiyo zeere ki daayum, yode wede a ikkima kandaane ti suldi ḋoŋ addaga, a ziipe siido ti suldi ḋoŋ eego, wo bar ti suldi ḋoŋ addaga. Maaleeka y'a ruute, y'ede: «Aŋkeŋ peedo t'iide, delliyio umbo baa. ⁷ Wo de onniytagi ḋoŋ maaleeka wede ki sarat yi t'eesa baahu parre gen, munda wede ombide ki Raa a-t'isa, aa y'an gizite ti kaaga a nebiyagi ḋoŋ naabadí.»

⁸ Saŋ golla ere n'illiga ti kandaane gette t'o di ruute sey, t'ede: «K'odo ki seedi mattup neŋko ohine a bey maaleeka wede i t'ihira zindí soo ekki bar, soo a siido genno.» ⁹ N'a iide k'ume maaleeka wo ni di ruute, n'ede: «Mattup gette k'o eli.» Maŋ y'o di ruute, y'ede: «Ooho, wo k'a t'oomo, a biza k'a t'owwa unse aa madde, wo de adda k'addá k'a t'owwa kadfigi.» ¹⁰ N'a-

ziida mattup ḥenjko gette ti bey maaleeka me, n'a t'iimi, tod'te a bizó uñse aa madde, wo de ni t'ihe mañ, adda k'addó n'a uwwe kadigi. **11** Injkino mañ an o di ruute, an'de: «I dehu k'a rootite sey ono dñj Raa y'agisa a tukki dñj a siidiyagi pay, a ita duwo pay, a dñj orbe ita k'ono pay, wo a mozagan̄ baadañ genj pây.»

11

Agisa nebiyagi sire

1 Sañ mañ an oo d'eele koyle wo an o di ruute, an'de: «K'odo ki doozi Boy Raa, ume sedseke wo k'a di kazi dñj ottilso a Raa adda boy genño. **2** Wo booro ere ti paate k'a t'oolo ki doozo ye, kono tode gette an an t'iili a dñj i ki suune Raa soo ñaŋjal ye, an d'onyilsa geeger ere kamileñ gette ti zoñðaj adda teddfari ada pide makumu sire. **3** N'a t'igiba dñjzó sire an di rooteey ono dñj derec ki nuuno, an t'ossita kallagi môolo, an di kizita onamó adda k'oniyyto dupu ti meeda sire uto ada zoot genño*.»

4 Kane dñj sire genj i-kaza inda k'olibiye sire wo pitila sire i t'ihira a ñaana Galmee'ki duniya†. **5** Aame wede yi dehu y'an d'ise ulsu mañ, uwwo t'a adfa ti bize kane genño t'a ti'n t'ida dñj k'aduzan̄ me. Genj ki kotto injkino an t'ida dñj i dehu an an d'ise ulsu me. **6** Kane an d'ede toogo k'appiya kandaane, kono mizzi y'a ki koppe ye a onniytagi dñj an rootita ono dñj Raa yi t'igibo

* **11:3** 11.3 Onniyyto dupu ti meeda sire uto ada zoot: I-kaza teddfari ada pide makumu sire. † **11:4** 11.4 Kun wollo adda mattup ki Zakari 4.1-14.

genj me. An d'ede toogo ahu an ti'n kime puuzo, wo an d'ede toogo sey k'eliyo k'eeni wede tuukuton maŋ a duniya pay ise k'onniyto miibi ton maŋ, aa addaŋ i dehu.

⁷ Aame ono genj an ti gizita maŋ, seysu wede adda t'adda k'olde wede aakede buldfume y'an di'n deyya, y'an di'n ceera wo y'an ti'n t'ida.

⁸ Nundanzaŋ a lekka a bere dōŋ duuru ki geeger meeda, ume wede an di tiike Galmeegan ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadí kaŋ ton-tilko. Geeger gette an di waaku ti suma ombide Sodom wo Misir. ⁹ Doŋ ti siidiyagi pay, dōŋ ti boha bumbiyagi pay, dōŋ orbe ita k'ono pay wo t'ita duwo pay an d'etta an di wolley nundanzaŋ adda k'onniyo ado ti gootiyo, wo nundanzaŋ an an ki t'ela urzi a dōŋzaŋ an ki t'ottiba ye. ¹⁰ Doŋ pay a siido ulbaŋ aasa uŋse a unto ki dōŋ sire genj me, an d'isa tarnaape an dokkida suldizan rosoŋ ti tuddaŋ kono nebiyagi sire genj an an iidiba yeebadaŋ baadaŋ. ¹¹ Wo aame onniyo ado ti gootiyo iida maŋ, Raa y'an di baaha maaye ki lekkiyo an di balda an t'ooziga. Wo kane dōŋ i'ni wollyo genj orgiso t'an di'n seeda baadaŋ.

¹² Saŋ maŋ kane nebiyagi sire genj an d'olliga golla t'awwa ti kandaane t'an di roota, t'a t'eesa: «Kun ti koli keŋŋo.» Maŋ an di-kila ki kandaane adda dondar, wo kane dōŋ k'olmidayaŋ an di'n wolla. ¹³ A peedo gettiŋ siido t'a ŋoŋŋira, kese soo ti diine kesiyagi koomat ki geeger gette arruuga, wo dōŋ dupu sarat an di-t'inda adda ŋoŋŋirso siido gettiyo. Wo kane dōŋ a goota genj orgiso t'an di'n seeda, an di t'imma Raa wede a kandaane. ¹⁴ Dabar ere ki sirwe i t'injile. Wo

kun koona mentikagi, dabar ere k'aduwē t'ettiyo goppoŋ sey.

Parre wede ki sarat

¹⁵ Saŋ maaleeka wede ki sarat y'a biiha parre, maŋ n'a illiga golliyagi baadan a kandaane an di ruute ti golla awwa, an'de: «Moziko duniya aŋkenŋo a bey Galmeeginj Raa ti Almasi Raa yi biire, wo y'a koona mozigo ki daayum.»

¹⁶ Kane doŋ deero ada sire makumu pide konsito a kaakidagan a ḋaana Raa geŋ, an di-dikke zumbamaŋ a siido, an i-d'uttile a Raa, ¹⁷ an'de: «Galmeegey Raa toogadá t'a jiire pay, kee wede t'ume duniya t'a t'eesa botto too wo bini aŋki tonj kee ede, ay ki tamma kono a-d'ede toogo ere meeda ki dokkiyo duniya pay. ¹⁸ Doŋ siidiyagi pay an gulkewe ti kee, wo kee tonj maŋ kulkuwadá t'iina wo peedo t'iidé k'a dekke booro a doŋ i t'inda. Peedo t'iidé ere k'an t'ele munda wede aa ki dehu, a doŋ naabadá nebiyagi wo a ḋonjá doŋ pay orgiso a sundá, ise deero wo sunŋidí tonj maŋ. Peedo t'iidé ere kee k'a-t'ide doŋ i lattiya siido.»

¹⁹ Inokino maŋ Boy Raa a kandaane a t'ihina, wo sandup ere ki taasuwa ti Raa ay di wulle adda boy geŋŋo. Aame geŋ a iise omilte, tarkuuse, eddisito, ŋonŋirso siido wo goyoyo baadan a zilditi.

12

Erewo ti maaloogo

¹ Saŋ maŋ i d'ize munda goole a kandaane i-kaza munda, n'a wulle erewo t'usso kallatú ki

peedo wo zontú t'a-t'ibi ekki tere, wo a ettú biibo ki moldali koomat makumu sire. ² Tod'te mahuwe, addutú i t'umbe k'ehiyo i di-kakkisa ti-dawilsa ti dollite.

³ Saŋ maŋ i d'ize munda ti doolo a kandaane i-kaza munda, maaloogo meeda wo teezowo bon aa uwwo. Awhutú sarat, ombantú koomat wo a awhutú sarat genj ossiyto ti saame moziko. ⁴ Ti silmitú t'a ruuke moldali dɔŋ a kese soo ti diine kesiyagi aſo ki kandaane t'a zibbo siido. Maaloogo gette t'a t'ihira a daana k'erewo ere ti dehu t'a t'ehe gettiyo, kono ti t'eha maŋ ulo genj t'a siha. ⁵ Maŋ erewo gette t'a t'ehe ulo, ulo wede a dokka ita duwo pay ti toogo ere ki dalka maala. Wo ulo genj an di y'umbe kandaane, an di-t'iide ki daana Raa wo ki daana kaakido mozikadí. ⁶ Wo erewo gette t'a t'umbe k'adda baldsa k'ume wede Raa yi ikkima, an di-modde adda k'onniyto dupu ti meeda sire uto ada zoot*.

⁷ Inokino maŋ a kandaane genj i d'iiziga deyyiso, maaleeka Misel ti maaleekiyagí an di deyyiso maaloogo. Wo tode maaloogo tonj ti maaleekiyagutú an di deyyiso Misel ti maaleekiyagí. ⁸ Maaloogo gette an di jiire ti maaleekiyagutú me, urzi an ki d'uune ye an di lekke a kandaane me. ⁹ Tode maaloogo meeda gettiŋ an ti-gibiro. Tod'te miipo ere ti kaaga sundutú Ere Sakiysa, tod'te Meeda siitandfani ere daggiya dɔŋ duniya pay. An ti-gibiro siido ti maaleekiyagutú pay.

* **12:6** 12.6 Onniyto dupu ti meeda sire uto ada zoot: I-kaza tedfari ada piſe makumu sire.

¹⁰ Saŋ maŋ n'a illiga golla awwa a kandaane ti rootiyo, t'ede: «Ankeŋ onniyo ere Raa y'in di'n utta t'iina baa, ankeŋ Raaziŋ yi dokkiyo duniya pay ti toogo ere ki mozikadí, ankeŋ yo Almasi Raa yi biire tonj i-d'ede urzi ki dokkiyo duwo pay. Wo tode Ere Sakiysa zembadiŋ, tode gette ti'ni sakiysa diddo oñnu a daana Raa, ti kandaane an ti-gibiro. ¹¹ Wo de kane zembadiŋ an ti jiire t'urzi puuzo k'Ulo Damu, wo t'urzi k'ono doŋ derec an illiga wo an di gizite. Kane an d'iyye an d'ele tuddan k'unto tonj maŋ. ¹² Inokino maŋ kee kandaane ti kune doŋ i lekkiyo a kandaane, kun iso uñsuwo. Wo de dabar baadan a kune doŋ a siido wo suldi doŋ adda bar, kono Meeda siitandani an ti-gibira k'ume kune wo ti ti gulkuwe baadan, ti zuune peedatú i guute booloŋ.»

¹³ Aame maaloogo ti zuune ti kandaane an ti-gibiro a siido'ŋ, t'a iise lomme k'erewo ere ehe ulo gettiyo. ¹⁴ Wo de erewo gette an i-d'eеле kambari sire ki kor meeda, kono t'a t'obiye dokki ti daana maaloogo k'ume wede an i ikkima adda balda. A ume genj an di modde ozzine ado ti tere zoot. ¹⁵ Inokino maŋ maaloogo gette t'a bidde sidiko aa ooye goole a ita k'erewo gettiyo, kono ahu an ti t'ambe. ¹⁶ Maŋ siido gette ti d'uune erewo, ti d'ihina olde, ahu doŋ maaloogo ti bidde sidiko genj olde y'a t'iibe. ¹⁷ Maaloogo t'a gulkuwe baadan ti erewo gette, wo t'a ingilie feyyiso k'ita k'inŋni k'erewo doŋ pay ti doolo, kane doŋ i sooru a urziyagi k'oogoro Raa wo i seedu zakidi a ono doŋ Isa yi gizite. ¹⁸ Wo maaloogo gette t'iide, t'a t'ihira a biza bar.

13

Seysu wede uddo t'adda bar

¹ Sanj maŋ ni wulle seysu y'adsiya t'adda bar, awhzí sarat wo ombaní koomat, wo opiso son i-d'ede biibo ki moziko moziko, wo a awhzí raaniyta ti sumbiyagi ki kaldita suma Raa.

² Seysu wede ni wulle geŋ yi deeyiso aa golme, zoŋdí aa ki nuuniye wo bizi goole aa ki suwwu. Maaloogo gette ti-d'ele toogatú, mozikatú wo urzi dokkiyo wede a jiire. ³ N'a wulle ti diine k'awhutú geŋ, soo aa an i eele kuuno k'unto, wo de kuunatú k'unto gette i di t'isse. Injino maŋ dɔŋ siido pay an ziida giggiran wo seysu geŋ an di y' diine. ⁴ Doŋ pay an i d'ottilso a maaloogo kono ti ele urzi dokkiyo a seysu geŋŋo, wo dɔŋ pay an i d'ottilso a seysu, an'de: «Wee wee goole aa seysu en me wo a aane a deyye ti yode me? Wenda soo toŋ umbo.»

⁵ Wo seysu an i-d'ele ono doŋ y'a kili tuddí wo y'a kildite suma Raa. An i-d'ele urzi dokkiyo y'aase injino bini teddfari ada pide makumu sire. ⁶ Maŋ y'a iise rootiyo ulsu a tukki Raa, yi kalda suma Raa, Boy Raa ti kane dɔŋ pay i lekkiyo a kandaane. ⁷ A seysu geŋ an i-d'ele urzi sey ki deyyiso dɔŋ ki Raa kono y'anni ceere, wo an i-d'ele toogo a tukki boha bumbiyagi pay, a tukki doŋ a siidiyagi pay, a tukki dɔŋ orbe ita k'ono pay, wo a tukk'ita duwo pay.

⁸ Wo kane dɔŋ a siido pay geŋ an d'ottilso a seysu geŋŋo, i-k'ottilso ye kane dɔŋ sumbiyagan raaniya adda mattup ere ki lekkiyo k'Ulo Damu

wede an wilda gen̄no. Mattup gette tod'te ede t'ume an d'okkima d̄uniya botto too.

⁹ Wede i-d'ede kuwwa k'ollige maŋ, y'ollo koduwo. ¹⁰ Aame Raa yi dihe, wede an di y' seeda bule maŋ, ki kotto an di y' seeda, wo wede an yi t'ida ti kasigara maŋ, ki kotto an di y' t'ida ti kasigara. Aame geŋ dɔŋ ki Raa an soodo zakidi a urzi zaapu k'adde a Isa bini daŋgu.

Seysu wede usdse t'adda siido

¹¹ Saŋ ni wulle seysu ti doolo y'addiya t'adda siido, ombaní sire aa ki ulo damu, wo yi d'orbe aa ki maaloogo. ¹² Yi naabiya ti toogo ere an i ele a seysu wede ki poone wo yoŋ yi di y' wolliyo. Yi'n isiyo ki toogo siido ti dɔŋtú pay an d'ottile a seysu wede ki poone an i eele kuuno k'unto wo aŋkeŋ i t'isse gen̄no. ¹³ Yi d'isiyo suldi k'armika dɔŋ ooŋe. A d̄aana duwo pay yi d'addiya uwwo ti kandaane yi-ti deegu ki siido, an di wolliyo. ¹⁴ Yi ti'n daggiya dɔŋ pay a siido, ti toogo ere an i ele k'isiyo suldi k'armika a d̄aana seysu wede ki poone gen̄no. A dɔŋ pay a siido y'an di rootiyo, y'ede: «Kun ollo, kun okkoŋ undiso ki seysu wede an i eele kuuno ti kasigara wo aŋkeŋ yoŋ zeere gen̄no.» ¹⁵ Wo seysu wede ki sirwe geŋ an i-d'ele toogo yi di biiha maaye a undiso ki seysu ere an ikkima gettiyo, iŋkino t'a iiſe puukiyo wo ti rootiyo pây, wo t'a-t'ide duwo dɔŋ i-k'ottilso undiso seysu gen̄no ye. ¹⁶ A dɔŋ pay, ise sunni wo deero, dɔŋ laale wo dɔŋ an k'ede mundā ye, dɔŋ boy wo bulagi pay, seysu geŋ y'an ize ki toogo an an t'ippiza a beydaŋ k'ammade ise a zumbamaŋ. ¹⁷ Aame wede yi dehu yi d'owila

mundá a yode, ise mundazí y'a t'owila mañ, i dehu i-d'ede appuzu. Appuzu gette tod'te suma ki seysu genño, ise kaza a-t'ette a sundí.

¹⁸ Iñkino mañ peedo t'iide kono duwo an t'oone suuniyo k'ono. Wede eedí soodo a elkiso gerj, kaza ki suma seysu gette y'a ti suune, kono kaza gette i-kaza suma wedusu. Kaza gette tod'te meeda zoot uto ada zoot makumu zoot.

14

Ôoro aware a kandaane

¹ Wo san ni wulle Ulo Damu yi t'ihira ekki mokkolo Siyonj, wo ti yode dōn dupu meeda uto ada pide makumu pide an d'ede sundí ti suma Meegí raaniya a zumbamanj. ² Mañ n'a illiga golla ti kandaane i cfurriyo aa ooye goole y'okko wo soñ aa eddiso mizzi. Wo golla n'illiga gette aa dōn an ondige kundiñe. ³ An d'ôoro ôoro aware a daana kaakido moziko, a daana seydi pide wo a daana dōn deero. Wo wede a aane a ti suune ôoro gette umbo, daa ki kane dōn dupu meeda uto ada pide makumu pide, dōn Raa y'an udfde t'adda diine dōn duniya genño cñañjal ye mañ.

⁴ Kane dōn i-ki t'ize tuddan ganigi ti erayi ye, kono kane an lekkiyo obilagi, an daaniya ita ki Ulo Damu k'ume tuuku y'ette tonj mañ. Raa y'an udfde t'adda diine dōn pay, kane an t'ize dōn yode ki poone a cñañadí wo a daana k'Ulo Damu genj me. ⁵ Wo kanj soo tonj a bizaj wenda yi k'illiga lohito k'ono ye, duwo an ki zaapu ono eedañ ye.

Booro Raa

6 Saŋ ni wulle maaleeka ti doolo y'obiyo
awwa a kandaane, i-d'ede Rabila Majjaanawa
ere i lekkiyo ki daayum, y'an di kizite a doŋ
pay i lekkiyo a siido: a ita duwo pay, a boha
bumbiyagi pay, a doŋ orbe ita k'ono pay, wo a
doŋ a siidiyagi pay. **7** Y'an di ruute ti golla awwa,
y'ede: «Kun orgido a Raa, kun y'amma kono
peedo t'iide ere y'a dekka booro a tukki duwo
te. Kun i ottilo, yode wede ikkima kandaane ti
siido, bar wo omagi k'ahu pay.»

8 Maaleeka ti doolo, wede ki sirwe, y'a yi diine,
y'ede: «Geeger ere meeda Babiloon mozikatú
t'iire baa! Tod'te ita duwo pay t'a ti'n gumme
ti tootatú kadigi, gen i-kaza t'a ti'n duuye k'isiyo
sulđi sukiyagi doŋ ti d'isiyo.»

9 Maaleeka ti doolo, wede k'adfuwe, y'anni
diine wo y'a ruute ti golla awwa, y'ede: «Wede
tuuku y'ottilso a seysu ti undisadí, wo y'uune
appuzu ki seysu a zumayí ise a beezi gen, **10** yode
tonj an i-di gumma toote kulkupo Raa. Toote
gen yonj kadigi daa kalsiya munda, Raa yi-t'oba
adda kulso ki kulkuwadí. Wede gen y'a dabira
baadaŋ adda k'uwoo wo ti moono ki suupire
a ḫaana maaleekiyagi doŋ kamileŋ wo a ḫaana
k'Ulo Damu. **11** Wo saa ki uwwo ḫabaradaŋ t'a
kila k'awwa ki daayum. Kane doŋ i ottilso seysu
ti undisadí wo doŋ an d'ede appuzu ki sundí
gen, an k'ede puukiyo ye, didđo oñnu kane adda
dabar.

12 Injino maŋ kune doŋ ki Raa, doŋ i sooru a
urziyagi k'oogiradí wo kun ziipe adduguŋ a Isa
gen, peedo t'iide kun soodo zakidī bini ḫaŋgu.»

13 Wo n'a illiga golla ti kandaane t'o di ruute, t'ede: «Ki raaŋa: Kane d'oŋ i t'inda a urzi Galmeega, ti aŋki uŋsuwo a kane.» Wo Unde Kamileŋ t'a ruute: «Eyye, kane geŋ an ti buuke ti ormiyto ere a urzi naabadaŋ, kono naabadaŋ gette ti t'udſe beehiye kereŋ.»

Peedo t'üide k'aydu

14 Ni wulle sey dondirso tuware kar, wo ekki dondirso gette munda i deeyiso aa ulo wedusu a eedí biibo ki dap wo a beezi suwwo korbe robbing. **15** Wo i d'uddo maaleeka ti doolo t'adda Boy Raa, yi di ruute ti golla awwa a wede i-guune ekki dondirso gen, y'ede: «Ki t'ambo suwwadá, k'eeso aydu baa kono peedo t'üide k'aydu, kono dombi a siido an iine k'aydu.» **16** Maŋ wede i-guune ekki dondirso gen y'a t'umbe suwwadí, y'a iise aydu wo dombi pay a siido y'a t'iyda.

17 Saŋ i d'uddo maaleeka sey ti doolo t'adda Boy Raa a kandaane, yode ton a beezi suwwo korbe robbing.

18 Wo i d'uddo maaleeka ti doolo t'ume sedeke, i-d'ede toogo a tukk'uwoo. Maŋ yi di ruute ti golla awwa a maaleeka wede ti suwwo korbe robbing a beezi gen, y'ede: «Ki t'ambo suwwadá, k'a odo k'adda dombi k'inda bin a siido, k'a t'aydi kono inŋizan an iine.» **19** Maŋ maaleeka y'a t'umbe suwwadí y'a t'iyda inŋi bin a siido me, wo inŋi y'iide'ŋ yi-t'ibi adda sôole goole ki kulkuko Raa. **20** Wo i d'ede sôole a paate ti geeger. An d'iise ŋayyu k'inŋi bin adda sôole geŋno kono a t'adſe ahuzan wo ahu i d'adſdiya ki puuzo. Puuzo gette a ukke suma kubbaara

meeda ado, wo k'awwa a iina a suku magi punzigi.

15

Dabar ere sarat

¹ Sañ mañ ni wulle a kandaane munda goole ti doolo a jiire eedó i-kaza munda: maaleekiyagi sarat, a beydañ dabar sarat ere ki dangu, kono kulkwoo Raa a-ti danga ti kane genño.

² Sañ ni wulle munda aa bar ki kaynaaña kalsiya ti uwwo i ralita wic wic. Wo kane dōn i jiire seysu, ti undisadí, wo ti kaza ere ki sundí genj, an t'ihirte a biza bar ki kaynaaña gettiyo, a beydañ kundiñe wede Raa y'an ele. ³ An d'ôoro ôoro ere ki Muusa wede naabo Raa wo ôoro ki Ulo Damu, an'de: «Gal meegey Raa toogadá t'a jiire pay, naabadá tod'te baadañ wo majjaanawa. Naabadá ere k'isiyo gette tod'te ki diine derec, kee mozigo ki don a siido pay. ⁴ Gal meegey, wee wee a-k'orgide ye wo i ki t'imme sundá ye me? Derec, kee dañjal wede kamileñ wo ita duwo pay an d'etto an d'ottila a daanadá, kono dōn pay an zuune booradá ki dekkiyo ki diine.»

⁵ Sañ mañ n'a wulle Boy Raa a kandaane a t'ihina. Adda boy gen n'a wulle ume wede kamileñ a jiire, adda'ñ sandup ki taasuwa ere Raa yi gitte ti duwo. ⁶ Kane maaleekiyagi dōn sarat i seedu dabar ere sarat genj, an d'udso t'adda Boy Raa ossiyto ti kallagi tuwardi i ralita wic wic, wo ser ki dap kettiso a ume ki giggiranj. ⁷ Mañ ti diine seydi pide genj, seysu soo y'an d'eele a maaleekiyagi sarat, kunzali dap sarat ôoniyo ti kulkwoo Raa, yon yi lekkiyo ki

daayum. ⁸ Wo Boy Raa genj i d'ûune ti saa i-kaza daryika Raa ti toogadí. Inokino maŋ wenda soo tonj yi k'aane yi ki t'ette k'adda boy genjno ye, bini dabar ere sarat a bey maaleekiyagi ti-t'engila doo miŋ kollo.

16

Kunzali sarat ti kulkuko Raa

¹ Wo n'a illiga golla awwa ti rootiyo t'adda Boy Raa a maaleekiyagi sarat, t'ede: «Kun'do, kunzali sarat ti kulkuko Raa genj kun ti sebbityoy siido.»

² Maŋ maaleeka wede ki poone y'a iide, y'a zibbe kulkuko Raa ere adda kulsadí a siido, dɔnɔ pay an d'ede appuzu ki seysu wo an ottilso a undisadí genj, tuddanɔ an di ti'n gusse dabar ki kundayi tuddanɔ rosidɔn i'n aadfumu.

³ Maaleeka wede ki sirwe y'a iide, y'a zibbe kulkuko Raa ere adda kulsadí adda bar. Wo ahu bar a-gime puuzo a-zidde, suldi pay donj i puukiyo adda bar an t'inda.

⁴ Maaleeka wede k'aduwe y'a iide, y'a zibbe kulkuko Raa ere adda kulsadí, adda k'oydayi ti omagi k'ahu pay, wo ahuzanɔ pay a-gime puuzo,

⁵ wo n'a illiga maaleeka wede i-d'ede toogo a tukk'ahu genj y'a ruute, y'ede: «Kee kamilen, kee wede ti poone wo aŋki tonj kee ede, kee ki diine kono booro ette ki ti dikke a urzutú, ⁶ kono duwo an t'iidē donjá ti nebiyagi, wo kee k'an d'ele puuzo an di sibe genj, d̄erec a t'iidē.» ⁷ Wo n'a illiga golla ti koliyo t'ume sedeke t'a ruute, t'ede: «Eyye, Galmeega Raa toogadá t'a jiire pay, ki dekkiyo booro d̄erec ki diine.»

⁸ Maaleeka wede ki pidiwe y'a iide, y'a zibbe kulkwoo Raa ere adda kulsadí a tukki peedo. Wo peedo ti d'uune urzi t'an igge duwo ti wehinkatú aa uwwo. ⁹ Duwo dōj wehinko peedo baadañ t'in igge genj, an di kalsita suma Raa wede i-d'ede toogo ekki dabar gettiyo. Wo kane an di-tuuge ki kama lekkiyadañ wo ki tamma Raa me.

¹⁰ Maaleeka wede ki paat y'a iide, y'a zibbe kulkwoo Raa ere adda kulsadí a tukki kaakido moziko seysu. Omagi pay ki mozikadí genj a t'ize zimolo, wo duwo pay an d'aadsumu sinanañ a dabar ere an iido gette. ¹¹ An di kalsita suma Raa a kandaane kono dabar ti kundayi dōj an d'ede genj me. Wo dē lekkiyadañ an ki-ti gime ye a suldi dōj ulpi an isiyo genj me.

¹² Maaleeka wede ki zoot y'a iide, y'a zibbe kulkwoo Raa ere adda kulsadí, adda k'ooye goole sundí Epirata. Wo ahuzí a t'iibe, kono an d'ooli urzi a mozagi dōj ettiyo ti kese peedo ti koliyo. ¹³ Ni wulle siitandani ado aa gonhanji, soñ y'udde ti bize maaloogo, soñ y'udde ti bize seysu, wo soñ y'udde ti bize wede yi ti t'isiyo tuddí aa nebi. ¹⁴ Kane genj siitandani, an d'isiyo suldi k'armika, an t'ette tussiyo mozagi pay a siido ki deyyiso. Deyyiso gette t'aasa a onniyo ere Raa toogadí t'a jiire pay yi d'ekka booro a tukki dōj duniya pay. ¹⁵ Galmeega y'a ruute, y'ede: «Kun ollo koduwo, n'un etto aa wede k'oogire. Unsuwo a wede yi lekkiyo daayum zeere wo kallagí ossiyo a tuddí, kono aame nuñ n'iina manj y'a ki lekka bontiliñ a daana duwo wo yi-ki t'oona sukiyagi a daana dōj pay ye.» ¹⁶ Kane siitandani ado genj an di'n ugiye mozagi

pay a siido, a ume wede ti ono dōn k'Eber an yi waaku Armegedonj.

¹⁷ Maaleeka wede ki sarat y'a iide, y'a zibbe kulkupo Raa ere adda kulsadí a maaye. Manj golla awwa t'adda Boy Raa t'ume kaakido moziko t'a ruute, t'ede: «A ti dingi baa!»

¹⁸ Inokino a iise omilte, tarkuuse, edcfisito, wo siido ti ḥonjirso baadanj. T'ume Raa yi ziipe wedusu a siido genj, ḥonjirso siido baadanj kino i k'ize ye. ¹⁹ Aame siido ti ḥunjire genj, geeger meeda gette a dikkida omagi ađo, geegiryagi adda siidiyagi pay a ruugite. Wo Raa i ki dunde ye a oldiko ki geeger meeda Babiloon gette, kono yi-ti gumme ti toote kulkuwadí. Kulso kulkuwadí baadanj gette t'a ti dingi sobo. ²⁰ Siidiyagi pay adda diine k'ahu ti mongali an di digge t'omaganj me, ki ki'n wolle ye. ²¹ Saŋ manj goyoyo baadanj wo deero, goyoyo soo gette attiditú suma suwal ki mudu, a zildito ti kandaane a tukki duwo, wo kane duwo an di kaldita suma Raa kono dabar ere ki goyoyo gette ooñe baadanj.

17

Meeda boliyo

¹ Saŋ manj maaleeka soo ti diine dōn sarat i ziida kuñzali sarat ti kulkupo Raa genj, y'a iido wo y'o di ruute ono, y'ede: «K'edi, n'a di kiza booro ere Raa yi cekka a tukki meeda boliyo ere i-guune ekk'ahu baadanj gettiyo. ² Mozagi dōn a siido pay an ti-t'ibi tuddanj adda boliyo ti tote, wo dōn duniya pay genj t'a ti'n gumme ti toote boliykatú wo y'an ñide.» ³ Saŋ manj

Unde Raa ti-t'ûune adda k'addó, maaleeka y'a n' umbe y'a ti n' ziipe adda baldfa. Wo aame genj n'a wulle erewo ti-guune a tukki seysu teeze bonj, seysu genj tuddí pay raanjiya ti sumbiyagi ki kaldita suma Raa, awhizí sarat wo ombaní koomat. ⁴ Erewo gette ti-t'usse juwa teezowo bonj, suldfi kon̄suwatú ki dap, ki dogoro tuwarwa kar wo ki mokkolo majjaanawa pay, wo a beytú kulso dap boo ti suldfi dōn ganigi k'a azzira ki boliykatú. ⁵ A zumatú raanjiya ti suma ere itatú ombide: «Nuñ te sundó Babiloon geeger meeda, mekki dōn boliyo wo ki suldfi dōn a siido k'azzuru k'a ki wolle ye.» ⁶ Kane dōn ki Raa i ruute kereñ Isa yon Galmeega genj, an di'n ïide. Wo erewo gette n'a ti wulle ti-t'iibe puuzo kane i ti gili ettú. Aame ni ti wulle inkino n'a ziido giggiró.

⁷ Maaleeka y'o di ruute, y'ede: «Ki moo me ki seedu giggirá me? Munda wede ombide ki erewo genj n'a di t'oodiba ita wo ki seysu wede t'a ti guune, awhizí sarat wo ombaní koomat genj me. ⁸ Seysu wede ki wulle genj, ti kaaga yonj ede wo sañ y'a inda. Bini mañ y'a baldfa, y'a-kilo t'adda k'olde wede aakede buldfume me. Aame yi-gilo mañ, Raa y'a yi dagga mendí. Wo kane dōn duniya dōn t'ume Raa y'ikkima duniya too, sumbiyaganj yi ki riiñe adda mattup ere ki lekkiyo ye genj, an wulla seysu genño mañ an seeda giggiranj kono seysu genj ti poone yonj ede, sañ y'a inda wo ankenj yi bildö genj me.»

⁹ Mañ maaleeka y'o di ruute sey, y'ede: «Peedo t'ïide, i dehu duwo eedan a t'ise soodo a elkiso wo a suuniyo k'ono. Kane awhi sarat ki

seysu genj, i-kaza kessagi sarat doj erewo t'a ti guune eego genjno, wo soj i-kaza mozagi sarat. ¹⁰ Mozagi doj paat genj mozikadañ t'iire, wede ki zoot yo ede, wo wede ki sarat yi k'iina ye botto, wo aame y'iina mañ mozikadí t'aasa ki peedo boolon. ¹¹ Seysu wede yonj ti kaaga ede wo saj y'a inda genj, yonj mozigo wede ki gessire. Ti poone yonj ti diine kane mozagi sarat genjno, wo yonj genj Raa y'a yi dagga mendí. ¹² Om̄ba doj koomat ki wulle genj, kane mozagi koomat doj botto mozikadañ an ki t'uune ye. Wo aame an t'uuna mañ, an di lekka a mozikadañ ti seysu kañ soo ki peedo boolon. ¹³ Kane mozagi genj pay onamanj kañ soo, an i-d'ele toogadañ ti mozikadañ a seysu kono y'a oomi mozikadí. ¹⁴ An di ceyya ti Ulo Damu, wo Ulo Damu y'an di'n ceera kono yonj Galmeega y'a jiire pay wo Mozigo mozagi. Donzí doj yi wiike wo yi biire an seedu zakidi a urzizi genj, an di ceera ti yode kañ soo.»

¹⁵ Mañ maaleeka y'o di ruute, y'ede: «Ahu d'on ki wulle ere boli t'a ti guune eego genj, kane d'on siidiyagi pay, d'on duuru, ita d'fuwo pay, wo ti d'on orbe ita k'ono pay. ¹⁶ Kane om̄ba doj koomat ki wulle genj, ti seysu an di kiigira ere boli gettiyo, sulsutú an t'oddipa pay i-t'oola bontiliñ. Seytú an d'aadima, wo a guuta an aa t'oyya uwwo mendí. ¹⁷ Derec, Raa y'ize adda k'adde mozagi koomat genj, an di gitte onamanj kañ soo aa yonj yi dehu, an i-d'ele toogadañ ti mozikadañ a seysu kono y'a oomi mozikadí bini ono doj Raa yi ruute a-t'etta. ¹⁸ Wo erewo ere ki wulle gette,

tod'te i-kaza geeger meeda mozikatú ekki mozagi
pay a siido.»

18

Babiloon suukatú t'iire

¹ Saŋ maŋ n'a wulle maaleeka ti doolo yi d̄eegu
ti kandaane i-d'ede toogo baadaŋ, wo duniya
pay gette a-tuure ti toore wede ki daryikadí.
² Y'a idili ti golla awwa, y'ede: «Babiloon geeger
meeda meeda, ankeŋ suukatú t'iire baa! Ti t'ize
ume lekkiyo siitandsani pay, ume lekkiyo ki embi
dōŋ ulpi ki koobiko, ³ kono ita duwo pay ti
ti'n gumme toote wede ki boliykatú ere t'isiyo
gettiyo. Wo kane mozagi pay a siido an ti t'ibí
tuddaŋ moonite ti tote. Wo kane dōŋ suuk adda
duniya pay an t'ize dōŋ bey ti toogo ere i-d'ede
a sulsfutú baadaŋ genŋo.»

⁴ Maŋ n'a illiga golla ti doolo ti kandaane ti
rootiyo, t'ede: «Kune dɔŋzó kun t'adfi ti di tote
me, kono kun a gi di ketta kaŋ soo ti tote a
oldifikatú, wo karre ki dabaratú y'un gi di'n seeda
ye. ⁵ Derec, oldifikatú i t'ukume baadaŋ i ti gili a
kandaane. Wo Raa geŋ i ki dundfe ye a oldifikatú
gette. ⁶ Dabaratú kun i-ti doozo aa tod' t'an ize
a duwo, kun i-ti doozo taŋ sire ti ere tod' t'an
ize. Wo kulsatú kun i-t'ônno ti toote kadfigi a
doole sire, ti wede t'an ele a duwo. ⁷ Tod' t'ossiyo
sulfi koŋsuwo wo ti tamma tuddutú baadaŋ geŋ,
kun ti-t'elo adda dabar ti môolo baadaŋ iŋkino
kay, kono ti rootiyo adda k'addutú, t'ede: "Nun
ette ni guune mohita, nuŋ te mandaayawa ye,
wo môolo munda toŋ ni k'isa ye." ⁸ A tamma

tuddutú gette, i-daana ita dabar aakede unto, isiyo môolo wo mosogo a onniyo soo, wo uwwo t'a-t'ogga. Derec, Galmeega Raa i dikke booro a ettú genj, yoŋ toogo.»

⁹ Wo mozagi pay a siido dɔŋ ize boliyo ti sulfi tamma tudde ti tote soo genj, aame an wulla saa ki uwwo ere ti t'oggiyo maŋ, an d'ôola wo an di lekka adda môolo kono tote.

¹⁰ Kane mozagi genj an t'ôhira ti dokki kono an orgiso a dabar ere i aana gette, an cillita: «Wayya, wayya moo dabar kino te! Babiloon geeger meeda meeda wo toogo, adda peedo booloŋ kino miŋ booro t'a ti ziida!» ¹¹ Wo dɔŋ suuk adda duniya an d'ôola wo an di lekka adda môolo kono tote, kono sulfizaŋ wenda an d'owila umbo baa. ¹² Sulfizaŋ dɔŋ aakede: dap,

maala gurus, dogoro tuwarwa kar, mongali dɔŋ majjandsani, sotor tuwarwa, juwa, ramica, sotor teezowo boŋ, ita k'inda dɔŋ eediyadaŋ unse, sulfi dɔŋ ki dilŋise k'elbi, sulfi dɔŋ majjandsani an cooliyo k'inda, ki toozi, ki maala, ki mokkolo ere morsowo, ¹³ arardfari, egey dɔŋ eediyadaŋ unse, mirr, sulfi koddiyo eediyadaŋ unse, toote, egey, moono, geme, bungari, dampambi, punzigi ti puusiyagi, bulagi wo dɔŋ an ziddo toŋ maŋ. Wenda an d'owila umbo baa sulfi genj me.

¹⁴ Injino dɔŋ suuk an i di roota, an t'eesa: «Sulfi dɔŋ aa addí i dehu genj i t'igge umbo baa, sulfi dɔŋ majjandsani k'uuniyo genj i digge kane dokki ti koŋ me, an ki'n t'oona ye baa.» ¹⁵ Kane dɔŋ suuk i t'ize dɔŋ bey t'urzi tote genj, an t'ôhira ti dokki kono an orgiso a dabar ere i iiide gette, an d'ôola baadaŋ wo an di lekka adda môolo. ¹⁶ An

dillita, an t'eesa: «Wayya, wayya moo dabar kino te! Babiloon geeger meeda meeda dɔŋtú an ossiyo suldi k'uuniyo, juwa, sotor teeze wo bon, wo suldi konjuwo ki dap, ddogoro tuwarwa kar wo mongali doŋ majjandani pây. ¹⁷ Adda peedo boolon kino ettiŋ maala baadan gette a t'igge!»

Wo kane doŋ pay i tuuliyo tooko, deero tooko pay, doŋ pay adda tooko gen, an ambe ki geeger gettiyo, wo doŋ pay ombadan t'urzi bar an t'ihira ti dokki ¹⁸ aame an wulle saa ki uwwo t'oggiyo geeger gettiyo manj. An d'iise dollite: «Geeger meeda meeda aa tode kino ette umbo!» ¹⁹ An di kossa puure a awhaŋ, an di dillita, an d'ôola wo an di lekka adda môolo, an t'eesa: «Wayya, wayya moo dabar kino te! Geeger meeda meeda ere doŋ tooko an t'ize doŋ bey ti tode minj, a peedo boolon a dimbe kame kamec!»

²⁰ Kune doŋ a kandaane pay kun iso uŋsuwo kono geeger gette t'uute baa, wo kune doŋ ki Raa, doŋ zina k'Isa wo nebiyagi, kun iso uŋsuwo kay kono Raa yi ti dikke booratú te a suldi doŋ pay ulpi t'ize a tukki kune me. ²¹ Sanj manj maaleeka toogo yi d'umbe mokkolo aa assa meeda, wo yi ti zidde adda bar, y'ede: «Gen inkino kay Babiloon geeger meeda meeda a kaamiki an ti sedfa ki toogo wo t'a dagga, duwo an gi di'n wolla ye baa. ²² Wo di tode gette wenda yi k'olliga doŋ k'ondige kundine ye, doŋ k'ôoro ye, doŋ siraro ye, wo doŋ parre ye baa. Di tode wenda yi ki wolla naabo ere tuuku toŋ manj ye, yi k'olliga môolo k'assa massu ye. ²³ Di tode wenda yi ki wolla toore pitila ye. Kudic an k'olliga ye ette golla kule yi ziida, ette golla k'erewo ti

ziifa me. Gej aasa iñkino kono ti kaaga dōj suuk ki tote genj, kane an jiire dōj suuk adda duniya pay, wo ita duwo pay mi ti'n digge t'urzi kombidifikadí. ²⁴ Wo di tote an d'uune puuzo ki nebiyagi, ki dōj ki Raa, wo ki dōj pay an ti'n wildsite adda duniya.»

19

¹ San menj n'a illiga tarkuuse a kandaane aa golla ki dōj duuru baadañ. Golla gette t'a ruute, t'ede: «Aleluya! Kun amma Galmeega Raa! Yon Wede k'Uttiyadiñ. Daryika, toogo kane'ñ ki yode Raaziñ. ² Yi dekkiyo booro derec ki diine. Geeger meeda boliyo, booratú yi-ti dikke kono dōj siido ti ti'n nukke ti boliykatú. Tôwwo ki dōj naabadí yi-ti duuze a tote toñ menj.» ³ Wo golla gette t'a ruute sey, t'ede: «Aleluya! Kun amma Galmeega Raa! Saa ki geeger meeda ere an aa t'uyye gette ti koliyo ki daayum!» ⁴ Kane dōj deero ada sire makumu pide ti seydi pide genj an di-dikke, an d'uttile a Raa wede i-guune a kaakido mozikadí, an'de: «Eyye! Aleluya! Kun amma Galmeega Raa.»

Ono ombide ki tarraape ki seedu k'erewo

⁵ Ti kaakido moziko gette i d'ize golla, t'a ruute, t'ede: «Kune dōj naabadí pay genj, kun amma Raaziñ, kune duwo pay deero sunñi, kun i ottilo.» ⁶ San menj n'a illiga tarkuuse aa golla ki dōj duuru baadañ, i-durriyo aa ooye goole y'okko, wo aa eddiso mizzi. Golla gette t'a ruute, t'ede: «Aleluya! Kun amma Galmeega Raa toogadí t'a jiire pay, kono y'ombo mozikadí

baa! ⁷ Ulbiŋ in iso uŋse wo in lekko t'uŋsuwo. In y'amma, kono onniyo ere Ulo Damu y'a seeda eddí t'iina, tode eddí tonj ti t'ikkima tuddutú. ⁸ An i d'eele kalle majjaane kamilen i ralita wic wic. Kalle majjaane genj, i-kaza naabo ere ki diine ki donj ki Raa.»

⁹ Maaleeka y'o di ruute, y'ede: «Ki raanja, uŋsuwo a kane donj soo an'ni wiiko a tarnaaape seedu k'Ulo Damu.» Wo y'o di ruute sey, y'ede: «Genj ono donj derec udde ti bize Raa.» ¹⁰ Maŋ n'a iire a zoŋdí n'a dikke ki tammadí, miŋ yonj y'o di ruute, y'ede: «K'oolo, k'o ottile ye, kono nunj tonj maŋ wede naabo aa kee, wo aa zembadá donj umbe a ono donj Isa yi ruutite. Kee ki ottilo a Raa, kono ono donj Isa yi ruutite genj kane derec, kane genj miŋ ono donj Raa y'an ele a bize nebiyagi an di ruutite.»

Wede a ti gili a puzu tuware

¹¹ Saŋ n'a wulle kandaane a t'ihina, wo i d'uddo puzu tuware. Wede a ti gili eego an yi waaku sundí «Wede Derec, yi seedu zakidí a munda wede yi ruute y'aasa», yi dekkiyo booro wo yi deyyiso a urzi wede ki diine. ¹² Wo edayí i d'omilte aa uwwo, a eedí biibiyagi moziko, suma an riiŋe a tuddí wenda soo tonj yi ki ti suune ye, i ti suune yode siidi. ¹³ Kallayí y'usso sulpiyo adda puuzo, wo an yi waaku sundí soo «Ono Raa.» ¹⁴ Asigiryagi a kandaane ti punzigi tuwardí an di y' daaniya, kallagaŋ tuwardí kar majjandani kamilen. ¹⁵ Ti bizi i d'addiya kasigara robbon, ti tode gette y'a oggipa ita duwo pay donj i giigira yode wo y'anni dokka ti toogo ere ki dalka maala.

Yode batum y'a ti'n ኃይያ aa an ኃይያ ያኝበን በን
adda sôole. ገን i-kaza kulkwoo Raa toogadí t'a
jiire pay. ¹⁶ A tukki kallayí wede goole wo a zindí
an aa di riiñe suma ettiyo: «Yon Galmeega yi jiire
pay wo Mozigo mozagi.»

Ombo a zumbi

¹⁷ Saን maን n'a wulle maaleeka yi t'ihira ekki
peedo. Y'a idili ti golla awwa a embi dɔን
pay oppiyo awwa a kandaane, y'ede: «Kun'di
kun t'ogiyi a ombo ere baadañ Raa y'un ize!
¹⁸ Kun'di, kun ooma sey ki mozagi, sey ki deero
k'asigiryagi wo ki asigiryagi, sey ki punzigi wo ki
dɔን i gilo eego, sey ki dɔን pay bulagi wo bulagi
ye, sey ki dɔን pay deero wo sunnì.»

¹⁹ Saን maን n'a wulle seysu, mozagi siido
ti asigiryaganj an t'ugiyē ki deyyiso wede a ti
gilo puzu ti asigiryagí. ²⁰ Seysu ti wede yi ti
t'isiyo tuddí aa nebi, an ti'n zidde. Wede i-t'ize
tuddí aa nebi gen, yon y'aaze suldi k'armika
a ðaana seysu, inokino dɔን an d'ede appuzu ki
seysu wo an d'uttile undisadí gen, yi ti'n digge.
Seysu ti yode gen an di'n ibi zeere adda k'olde
oggiyo uwwo dala dala ti moono ki suupire.
²¹ Asigiryaganj dɔን aa guute, wede a ti gilo a puzu
y'aa di'n iiide ti kasigara ere adsiya ti bizí, wo
embí an d'iimi seyzanj an d'issite.

20

Ozzine dupu

¹ Maን n'a wulle maaleeka yi deegu ti kan
daane a beezi kerle ki biza k'olde wede aakede
buldume ti ziñziri meeda. ² Y'a ziida maaloogo,

tod'te miipo ere ti kaaga Ere Sakiysa, tod'te Meeda siitandani, y'a ti-gitte ki ozzine dupu. ³ Maaleeka yi-ti zidde adda k'olde wede aakede buldfume biza y'a-t'ippe ti kerle wo y'a di ڻilde ti tiibi, kono maaloogo t'a ki dagge ita duwo ye bini a t'ida ozzine dupu. Sanj manj yi-d'eeza ki peedo booloŋ.

⁴ Sanj manj n'a wulle kaakidagi moziko, wo dɔŋ a ti gundsite eego an an d'ele urzi ki dekkiyo booro. Wo soŋ n'a wulle undiyagi ki dɔŋ an ti dfikkite awhaŋ kono an ruutite taaya k'Isa wo an di gizite ono Raa. Wo n'a wulle sey kane dɔŋ pay i k'uttle a seysu ye, a undisadí ye, wo appuzu ki seysu a zumbamaŋ umbo ise a beyfaŋ tonj manj. Kane geŋ an di-bilfe, an d'ooma moziko ti Almasi k'ozzine dupu. ⁵ Gette baldiya ere ki poone. Wo kane dɔŋ unto oŋgo an gi-di baldɑ ye bini ozzine dupu a t'ida. ⁶ Uŋsuwo a kane dɔŋ uune baldiya ere ki poone kono kane dɔŋ ki Raa. Unto ere ki sirwe i-k'ede toogo ye a tukki kane me. Kane geŋ an t'isa dɔŋ sedeke ki Raa wo ki Almasi, wo an d'ooma moziko ti Almasi adda k'ozzine dupu geŋno.

Deyyiso ere ki daŋgu

⁷ Aame ozzine dupu geŋ i t'injila manj, Meeda siitandani ti dangay an i-d'eeza ⁸ wo t'a enjila daggiya duwo dɔŋ a kesiyagi pide ki siido, kane duwo geŋ sumbiyagan Goog wo Magoog* t'a ti'n t'ogiya ki deyyiso, d'urikadaŋ t'aasa aa dolso k'ooye. ⁹ An t'iizigo t'adda siido pay, ume dɔŋ

* **20:8** 20.8 Goog wo Magoog: I-kaza dɔŋ k'olmide Raa.

ki Raa an t'ugiyə an da t'an duule ti geeger ere
 Raa yi giyyə gette pây. Wo dse i dliigo uwwo
 ti kandaane t'an igge kane doŋ i-duule doŋ ki
 Raa gen̄ me. ¹⁰ Iŋkino maŋ Meeda siitandani,
 ere daggiyadaŋ, an ti zidde adda k'olde oggiyo
 uwwo dala dala ti moono ki suupire, a ume wede
 seysu ti wede yi ti t'isiyo tuddí aa nebi adda. An
 di dabira dicđo onŋu ki daayum.

Booro ere k'ita

¹¹ Saŋ n'a wulle kaakido moziko meeda tuware
 kar, wo wede a ti guune eego'ŋ, siido kane ti
 kandaane an t'umbe dokki ti dsaanadí me, wo
 wenda yi ki'n wulle ye baa. ¹² Saŋ maŋ n'a
 wulle doŋ i t'inda deero sunni an t'ihira a dsaana
 kaakido moziko. N'a wüll̄e sey mattupiyagi
 ohinte, wo adda mattupiyagi gen̄ an a ti riirje
 naabo ere ki wede tuuku y'ize. Wo mattup soo ti
 doolo ohine pây, tode gette mattup ere ki lekkiyo.
 Wo doŋ i t'inda gen̄, wede i-guune a kaakido
 moziko y'a dikke booradaŋ a naabadaŋ ere an
 ize raanjiya adda mattupiyagi geŋŋo. ¹³ Bar t'an
 d'iize a doŋ i t'inda t'urzi tode me, unto ton t'an
 d'iize doŋ a beytú me, wo ume ki doŋ i t'inda ton
 doŋ angen̄ y'an d'iize. Wo wede tuuku ton an'ni
 di dikke booradí a naabo ere y'ize. ¹⁴ Saŋ unto ti
 ume ki doŋ i t'inda gen̄, an di'n ibi adda k'olde
 oggiyo uwwo dala dala. Oldfe gen̄ yon̄ unto ere ki
 sirwe. ¹⁵ Wede tuuku sundí raanjiya adda mattup
 ere ki lekkiyo gettiyo ye maŋ, an ti y' sedde adda
 k'olde oggiyo uwwo dala dala geŋŋo.

21

Kandaane ti siido aware

¹ Saŋ maŋ n'a wulle kandaane aware, siido ton̄ aware, wo bar umbo kono kandaane wede ki poone ti siido ere ki poone kane an digge.

² Wo n'a wulle geeger ere kamileŋ, tote gette Zeruzalem aware ti deegu ti kandaane, Raa y'igibo an ti t'ikkimo aa erewo ti t'ikkima tud-dutú majjaanawa ti t'ette k'ume kulatú. ³ N'a illiga golla awwa ettiyo ti kaakido moziko, t'ede: «Aŋkeŋŋo Boy Raa yon̄ a diine duwo. Yode Raa batum y'a lekka ti kane, kane an t'isa dɔŋzí wo yon̄ Raazaŋ. ⁴ Aame geŋ Raa y'a sippa zumarzaŋ pay a ume k'edayaŋ. Unto umbo baa, môolo umbo baa, d'ollite umbo baa, dabar toŋ umbo baa. Suldí dɔŋ pay mazzini geŋ an t'inqile.»

⁵ Maŋ wede i-guune a kaakido moziko y'a ruute, y'ede: «Aŋkeŋŋo suldi pay ni'n ize awardi.» Wo y'o di ruute, y'ede: «Ono eŋ ki ti'n raanja, kono kane'ŋ derec, duwo an d'ambe eego.» ⁶ Wo y'o di ruute sey, y'ede: «Gen i t'ize baa! Nuŋ sundó Alpa wo Omega, nuŋ wede t'ume k'eesiyo wo ki dangu toŋ nuŋ. Wede ôrme maŋ y'edi ni di t'eela ahu ki waawiye yi siba. Ahuzó eŋ i d'eliyo lekkiyo ere ki daayum. ⁷ Wede tuuku yi jiira maŋ, suldizó pay eŋ ki yode. N'a t'isa Raazi wo yon̄ y'a t'isa ulo nuŋ. ⁸ Wo a kane dɔŋ dalwidí, dɔŋ sooruzaŋ ki diine ye, dɔŋ isiyo suldi dɔŋ ulpi k'a ki wolle ye, dɔŋ tōwwo duwo mirsi, dɔŋ isiyo boliyo, kombidagi, dɔŋ daaniya longayi wo dɔŋ pay i lohitō ono, kane pay geŋ umayaŋ adda k'olde oggyo uwwo dala dala ti

moono ki suupire. Ume genj sundí unto ere ki sirwe.»

Zeruzalem aware

⁹ Maaleeka soo ti diine maaleekiyagi sarat dōn
ti poone a beezañ kunzali sarat ôoniyo ti dabar
ere sarat ki Raa an di zibbite genj, y'a iido wo
y'o di ruute, y'ede: «K'edi, n'a di kiza erewo ere
i seeda Ulo Damu.» ¹⁰ Unde Raa ti-t'ûnne adda
k'addó, maaleeka y'a-n'umbe, y'a-ti n' ziipe eego
mokkolo meeda wo sohoro, y'o di gize geeger ere
kamileñ, Zeruzalem. Tod' ti deegu ti kandaane,
Raa yi t'igibo, ¹¹ ti-tooriyo ti toore wede ki
daryika Raa batum, tooratú aa ki mokkolo ere
majjaanawa sundutú zasipe kere kereñ aa kay-
naaña. ¹² Geeger gette dooliyo ti waaya mongali
dullañ wo awwa, boha bumbiyagutú'ñ koomat
makumu sire, wo maaleekiyagi koomat makumu
sire an di boohiyo. A boha bumbiyagi genj, an
aa ti riinje suma soo soo ki boha bumbiyagi
koomat makumu sire ki dōn k'Izirayel genño.
¹³ Boha bumbiyagi an di'n ikke ado ado. Ki
kese peedo koliyo ado, ki kese peedo k'ooriyo
ado, ki kese k'awwa ado, wo ki kese dandi ado.
¹⁴ Waaya geeger gette an iiiga ekki mongali
koomat makumu sire dōn t'ume k'eesiyo i di
seedu me, wo ekki mongali genj an aa ti riinje
sumbiyagi dōn zina k'Ulo Damu kane koomat
makumu sire genño.

¹⁵ Maaleeka wede o rootiyo genj a beezi dalka
dap ki dooziyo geeger, ti boha bumbiyagi, ti
waaya mongali gettiyo. ¹⁶ Geeger gette ki
sohirko wo ki tontilko genj, pay sohirkadañ kan
soo. Maaleeka y'a-duuze geeger gette ti dalka

gettiyo, a iide dalka dupu koomat makumu sire, ki sohirko, k'awwa wo ki tontilko genj, pay sohirkadañ kañ soo. ¹⁷ Waaya toñ y'a-duuze ki tontilko a iide oole meeda uto ada pide makumu pide. Maaleeka yi duuze aa dooziyo ere ki duwo an di dooziyo. ¹⁸ Waaya gette an iiziga ti mongali dōñ majjandani aa ossoyo sundan zasipe wo tode geeger batum ki dap daa kalsiya munda, kabibalbal aa kaynaaja. ¹⁹ Mongali dōñ k'ita waaya geeger an zippe ti mongali dōñ majjandani. Mokkolo an ziipe ki poone sundutú zasipe*, ki sirwe sundutú sapir†, k'aduwe sundutú kalseduwan‡, ki picfiwe sundutú emeroode§, ²⁰ ki paat sundutú sarduwan*, ki zoot sundutú kornaliin†, ki sarat sundutú kirizolit‡, ki gessire sundutú beril§, ki gessat sundutú topaz*, ki koomat sundutú kirizopaz†, ki koomat makumu soo sundutú iyasent‡, ki koomat makumu sire sundutú ametiste§. ²¹ Boha bumbiyagi koomat makumu sire genj, wede soñ an ikkima ki ddogoro tuwarwa kar kar. Wo erkiyagi dōñ deero adda geeger genj ki dap, daa kalsiya munda delfsel aa kaynaaja.

²² Adda geeger gette ni ki wulle ye Boy Raa me,

* **21:19** 21.19 Zasipe: I ralita aa ossoyo. † **21:19** 21.19 Sapir: Bicici aa goriye. ‡ **21:19** 21.19 Kalseduwan: Kilñowo. § **21:19** 21.19 Emerood: Bicici aa soole. * **21:20** 21.20 Sarduwan: Teezowo aa ekke. † **21:20** 21.20 Kornaliin: Teezowo aa gulgi. ‡ **21:20** 21.20 Kirizolit: Bicici aa kileñ. § **21:20** 21.20 Beril: Bicici aa derwe. * **21:20** 21.20 Topaz: Bolile. † **21:20** 21.20 Kirizopaz: Bicici aa dalbite. ‡ **21:20** 21.20 Iyasent: Teezewo bon. § **21:20** 21.20 Ametiste: Aa moymo.

kono yode Galmeega Raa toogadí t'a jiire pay, wo soŋ Ulo Damu kane ede, d'fuwo an d'ottiso wo an di tamma a d'aana kane baa. ²³ Geeger gette i ki dehu peedo koo tere y'a ki ti toore doo ye, kono daryika Raa ti di tooriyo wo Ulo Damu biŋgatú. ²⁴ Ita d'fuwo pay an d'ozira a tooratú wo mozagi pay a siido an d'etto ti laale mozikadan a tote. ²⁵ Boha bumbiyagi a lekka ohinte daayum, kono ume daayum onqnu, diddso umbo. ²⁶ Doŋ ti ita d'fuwo pay an i-d'etto a tote ti laale mozikadan. ²⁷ Wo munda ganigi soo toŋ i k'etta ye k'adda geeger gette, ise wede isiyo suldfi doŋ k'azzuru k'a ki wolle ye, ise wede lohitó k'ono toŋ manj. Etta k'adda wede sundí raanjiya adda mattup ere ki lekkiyo ere k'Ulo Damu d'aŋjal.

22

¹ Saŋ manj maaleeka y'o di y' gize ooye wede ahuzí i d'eliyo lekkiyo me. Ahuzí i ralita aa ossoyo wo i lohitó pupuc ti kaakido moziko Raa ti Ulo Damu me. ² Wo ooye gen yi d'okko adda diine geeger, wo a kuukulu k'ooye i d'udfe undumu wede i d'eliyo lekkiyo, yi d'ehiyo adda k'ozzine tan koomat makumu sire, a tere yi d'ehiyo d'ehiyo. Puutagí i d'eliyo beeko a ita d'fuwo pay. ³ Adda geeger gette, munda wede Raa yi ti y' duudfe umbo.

Kaakido moziko Raa ti Ulo Damu t'aasa adda geeger gettiyo, wo doŋ naabo Raa an i-d'ottila. ⁴ An di y' wolla Raa t'edayaŋ wo sundí t'a koona raanjiya a zumbamaŋ. ⁵ Aame gen diddso umbo, wenda yi ki deha toore pitila ye, ki peedo ye, kono toore Galmeega Raa y'an toora, wo an

d'ooma moziko ti yode ki daayum. ⁶ Saŋ maŋ maaleeka y'o di ruute, y'ede: «Ono eŋ kane'ŋ derec, duwo an d'ambe eego. Galmeega Raa wede i d'eliyo Unde Kamileŋ a nebiyagi gen, y'a igibo maaleekayí y'an di kize a dɔŋ naabadí suldfi dɔŋ aana gopponj.»

Kama k'Isa

⁷ Isa y'a ruute, y'ede: «Kun ollo, nuŋ gopponj n'ettiyo. Uŋsuwo a kane dɔŋ a seedu ono dɔŋ Raa y'igibo adda mattup ettiyo.»

⁸ Suldfi eŋ, nuŋ Zaŋ ni'ni wulle wo ono n'illiga ti kuudó. Wo aame suldfi eŋ ni'ni wulle wo ono ni n'illiga maŋ, n'a iire a zoŋ maaleeka wede o di gize suldfi geŋŋo. Maŋ n'a-dikke ni-d'ottile miŋ, ⁹ yoŋ y'o di ruute, y'ede: «Kee k'oolo, k'o ottile ye, ki ottilo a Raa! Kono nuŋ tonj maŋ wede naabo aa kee, aa zembadá nebiyagi wo aa dɔŋ pay i seefu ono mattup eŋ adda k'addanj.»

¹⁰ Saŋ maŋ y'o di ruute, y'ede: «Ono dɔŋ Raa y'igibo k'a ti'n riŋe adda mattup ette, k'a ti t'ippa adda ye, kono onniyo ere Raa yi cfikke ki aaniya suldfi gette, tod'te gopponj. ¹¹ Wede ki diine ye gen, i-d'oŋko k'isiyo munda wede ki diine ye, wo wede isiyo suldfi ganigi gen, i-d'oŋko k'isiyo suldfi ganigi. Wo de wede ki diine gen, i-d'oŋko k'isiyo munda wede ki diine, wo wede kamileŋ gen, i-d'oŋko ki lekkiyo kamileŋ.»

¹² Isa y'a ruute, y'ede: «Kun ollo, nuŋ gopponj n'ettiyo, n'a t'ambo a beežó munda wede ni dehu n'un t'eley a naabo ere kun ize, wede tuuku tonj y'a t'ooney a naabadí naabadí. ¹³ Nuŋ sundó Alpa wo Omega, nuŋ wede ki poone wo k'ita tonj

nuŋ, nuŋ wede t'ume k'eesiyo wo ki dāŋgu ton
nuŋ.

¹⁴ Unsuwo a kane dōŋ kallaganj opilso, kane
genj an d'ede urzi k'ettiyo k'adda geeger ti biza
bumbu wo k'ombo k'undumu wede i d'eliyo
lekkijo. ¹⁵ Wo oopa ti paate dōŋ isiyo suldfi dōŋ
k'a azzira, kombidagi, dōŋ boliyo, dōŋ tōwwo
duwo mirsi, dōŋ i daaniya longayi, wo dōŋ pay
i geyyiso lohito k'ono wo an di lohito!

¹⁶ Nuŋ Isa n'a igibo maaleekayó kono suldfi genj
y'an ti'n kizite a kane dōŋ ogiysito ti sundó. Nuŋ
n'uđđo ti biza bumbu mugiyó Dawut, nuŋ moole
biza soohe wede omilte wic wic genđđo.» ¹⁷ Unde
Kamileň kane ti erewo ere i seeda* an di ruute,
an'de: «K'edi!»

Wede ono genj yi'n ollige manj, y'a roote kay:
«K'edi!»

Wede ôrme manj y'edi, yi dehu manj ni di t'eela
ahu dōŋ i d'eliyo lekkijo, yi siba ki waawiye.

Ono dōŋ ki dāŋgu

¹⁸ Nuŋ Zaŋ, n'un ondirso a kune dōŋ pay
ollige ono dōŋ Raa y'igibo wo n'a ti'n riiŋe adda
mattup ettiyo: Aame wede y'a uŋka munda
t'eedí manj, dabar ere ni riiŋe adda mattup ette
Raa yi di-t'aagila kay. ¹⁹ Wo ono dōŋ Raa y'igibo
wo n'a ti'n riiŋe adda mattup ette, wede tuuku
yi iidiba munda booloŋ manj, Raa yi ki t'ela ye
kay aggadí ere k'undumu wede i d'eliyo lekkijo
a duwo me, wo k'adda geeger ere kamileň aa an
riiŋe adda mattup ette, yi k'etta ye.

* **22:17** 22.17 Erewo ere i seeda: I-kaza dōŋ pay i ziipe addanj a
Isa.

Apokalipse 22:20

lv

Apokalipse 22:21

20 Wede yi'ni suune adda k'addí suldfi enj dñerec
genj, y'ede: «Eyye, nuñ gopponj n'ettiyo!» Eyye!
Genj i t'iso! K'edi Galmeega Isa!

21 Beeko ere ki Galmeega Isa ti koona ti kune
pay.

**Mattup ki Taasuwa ere Aware
Mukulu: Mattup ki Taasuwa ere Aware (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mukulu)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

523c1c0a-f8ac-5d2f-aebc-7063b0de6b23